

Det norske Arbeiderparti

BERETNING

For perioden 01.01.07 - 31.12.08

Arbeiderpartiet.no

Arbeiderpartiets 62. ordinære landsmøte.

18. - 21. april 2009

Oslo Kongressenter, Folkets Hus, Oslo

Arbejderbevægelsens
Arkiv
og
Bibliotek

INNHOLD

INNLEDNING	3
LANDSMØTET 2007	3
LANDSSTYRET	7
KONTROLLKOMITEEN	9
ÆRESMEDLEMMER	10
SAMARBEIDSKOMITEEN MELLOM LO OG DNA	10
SENTRALSTYRET	11
SENTRALSTYRETS SAMMENSETNING	11
VIRKSOMHETEN	11
FASTE UTVALG	13
KOMMUNALPOLITISK FORUM	13
INTERNASJONALT UTVALG	13
SAMEPOLITISK RÅD.....	14
ELDREPOLITISK UTVALG	14
ARBEIDSGRUPPER	15
PROGRAMKOMITÉ	15
STYRET RACHEL GREPP HEIMEN	15
STYRINGSGRUPPE FOR KVINNENETTVERKET	16
HANDLINGSPLAN FOR LIKESTILLING	17
KVINNELIGE ORDFØRERE	17
ARBEIDSGRUPPER	17
INTERNASJONALT ARBEID	17
WOMEN CAN DO IT – KVINNER KAN.....	17
PARTIETS REPRESENTASJON I STYRER OG KOMITEER M.M.	18
PARTIKONTORET	18
FYLKESSEKRETÆRER	19
SEKRETÆRKONFERANSER.....	19
ORGANISASJONSARBEIDET	21
MEDLEMSUTVIKLINGEN	22
PROGRAMARBEIDET	22
INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSARBEIDET	23
KOMMUNE- OG FYLKESTINGSVALGET 2007	23
FAGLIG/POLITISK VALGKAMP	24
DNAS LOTTERIVIRKSOMHET	24
ØKONOMISK UTVIKLING FOR ROSELOTTERIET	24
FAGLIG/POLITISK ARBEID	24
KOMMUNALPOLITISK ARBEID	25
KOMMUNALPOLITISK NETTVERK	25
ORDFØRERKONFERANSER.....	25
KOMMUNENES SENTRALFORBUND (KS).....	25
SAMEPOLITISK ARBEID	26
SAMEPOLITISK RÅD.....	26
ARBEIDERPARTIETS SAMETINGSGRUPPE	27
GRUPPESTYRET	28
INTERNASJONALT ARBEID	31
NORDISK SAMARBEID	31
EUROPEISK SAMARBEID.....	32
SOSIALISTINTERNASJONALEN (SI)	32
REGJERINGEN	33
REGJERINGENS SAMMENSETNING	33
REGJERINGENS ARBEID	34
INTERNASJONAL POLITIKK.....	34

DEN ØKONOMISKE POLITIKKEN	35
NÆRINGSPOLITIKK	35
SAMFERDSEL	36
FOLKESTYRE, LOKALSAMFUNN OG REGIONALPOLITIKK	36
ET ARBEIDSLIV MED PLESS TIL ALLE	37
SOSIALPOLITIKK	37
HELSE OG OMSORG	37
BARN, UTDANNING OG FORSKNING	38
FORNYELSE OG UTVIKLING AV OFFENTLIG SEKTOR	39
NORGE SOM MILJØNASJON	39
ENERGIPOLITIKK	39
KULTURPOLITIKK	41
LIKESTILLING	41
KRIMINALPOLITIKK	41
INNVANDRING OG INTEGRERING	42
KIRKE-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSPOLITIKK	43
ARBEIDERPARTIETS STORTINGSGRUPPE	43
STORTINGSGRUPPAS STYRE	43
SEKRETARIATET	44
ARBEID OG SOSIAL	44
HELSE OG OMSORG	45
ØKONOMI OG FINANSPOLITIKK	46
KOMMUNAL- OG FORVALTNING	47
KIRKE- UTDANNING OG FORSKNING	48
JUSTISPOLITIKKEN	48
NÆRINGSPOLITIKKEN	49
ENERGI- OG MILJØPOLITIKKEN	50
FAMILIE- OG KULTUR	51
SAMFERDSEL	52
FORSVARSPOLITIKKEN	52
UTENRIKSPOLITIKKEN	53
KONTROLL- OG KONSTITUSJON	54
AUF	54
ORGANISASJON	54
MILJØ	55
INTERNASJONAL SOLIDARITET OG TOLERANSE	55
MIDTØSTEN	55
UGANDA	56
SUDAN	56
GEORGIA / KAUKASUS	56
VEST-SAHRA	56
SOLIDARITETSFONDET	56
UTDANNING OG ARBEID	57
STUDENTARBEIDET	57
FAGLIGPOLITISK ARBEID	57
SAMARBEIDSFORUMET	57
SKOLERING	57
INFORMASJON	58
VALGKAMP	58
UTØYA	58
SENTRALSTYRET I PERIODEN 2006-2008	58
FAST ANSATTE I PERIODEN	59

INNLEDNING

Landsmøtet i 2007 ble avholdt i Kongressenteret, Folkets Hus, Oslo i dagene torsdag 19. – søndag 22. april.

Hovedsakene på landsmøtet var behandlingen av partiets program for lokalvalgkampen; Lokalpolitisk plattform, arbeid i partiet og fylkes- og kommunestyrevalget 2007, innkomne forslag, den politiske situasjon, nye vedtekter for partiet.

Landsmøtet gjenvalgte Jens Stoltenberg som leder, valgte Helga Pedersen som nestleder og gjenvalgte Martin Kolberg som partisekretær.

Partiets arbeid i perioden har i stor grad vært preget av forberedelser og gjennomføring av kommune- og fylkestingsvalget 2007. Ved kommunestyrevalget fikk Arbeiderpartiet en oppslutning på 29,6 %, noe som var en framgang i forhold til kommunestyrevalget i 2003 på 2,2 %. Partiet fikk 180 ordførere, herav 54 kvinner og 113 varaordførere, herav 64 kvinner. Ved fylkestingsvalget fikk Arbeiderpartiet en oppslutning på 30,6 %, noe som er en framgang i forhold til fylkestingsvalget i 2003 på 3,8 %. Partiet fikk 8 fylkesordførere, herav 2 kvinner og 8 fylkesvaraordførere, herav 6 kvinner. Partiet fikk også 4 fylkesrådsledere, herav 1 kvinne.

I de 430 kommunene med 237 kretser var frammøteprosenten 61,2. Av 3 611 363 stemmeberettigede avga 2 209 706 personer stemme ved kommunevalget. Høyest frammøte var det i Rømskog med 82,2 %, og lavest frammøte var det i Hammerfest med 51,1 %.

LANDSMØTET 2007

Det norske Arbeiderpartis 61. ordinære landsmøte ble holdt i Oslo Kongressenter, Folkets Hus, i dagene 19. – 22. april 2007.

Landsmøtet skal i følge lovene bestå av 300 representanter med fulle rettigheter valgt av fylkespartiene etter bestemte regler. Landsstyret og styret i Kvinnepolitisk nettverk deltar med tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett. Stortingsgruppa og Sametingsgruppa velger en representant for hver 10. representant de har i henholdsvis Stortinget og Sametinget. Disse deltar med tale- og forslagsrett. De politiske rådgiverne ved partikontoret har rett til å være med i forhandlingene på samme vilkår.

Det var sendt inn fullmakter for 300 representanter, og ved åpningen var det møtt fram 287 representanter hvorav 24 vararepresentanter. 10 av de siste representantene ankom landsmøtet i løpet av møtets første dag, mens de 3 siste ankom møtet fredag morgen. Alle fylkespartiene hadde oppfylt kvoteringsbestemmelsene.

Landsmøtet ble holdt for åpne dører med adgang for media, samt for partimedlemmer mot framvisning av spesielt adgangstegn.

Det var innbudt en rekke gjester fra våre søsterpartier i Europa, og følgende var tilstede:

Gabriela Kalabkova	Ilija Antoniou	Jaqueline Fehr
Maria Traasdal Møller	Peter Palsøj	Maria Badia
Tuula Lampinen	Moha Sahlin	Rachel Cowburn
Barbro Holmberg	Brit Bohlin Olsson	Oscar Stenström
Oliver Dulic	Roby Nathanson	Joel Rocamora
Franx Thönnnes	Marije Laffeber	Lamine Yahiaoui
Gerorgios Markakis	Luis Ayala	

I tillegg møtte en rekke innbudte personer fra innenlandske organisasjoner tilknyttet arbeiderbevegelsen samt en del personlig innbudte.

Følgende 300 representanter deltok med fulle rettigheter:

Østfold	051 Jørn Kristiansen	103 Hugo Hallum
001 Ole Haabeth	052 Rupinder Kaur Bains	104 Anne Marte Aslesen
	053 Ørjan Johansen	105 Svein Bakke
002 Siv Jacobsen	054 Siri G. Staalesen	106 Astrid Sveen Løkken
003 Svein Roald Hansen	055 Kaare Sandegren	107 Tore Andersen
004 Ellen Solbrække	056 Ingrid Eide	108 Gro Lundby
005 Håkon Magne Knudsen	057 Jack Grimsrud	109 Rolv Blankenborg
006 Kari Agerup	058 Tone Birkelund	110 Stine Renate Håheim
007 Ulf Lervik	059 Abdullah Alsabeehg	111 Johan Solli
008 Irene Johansen	060 Anne-Lise H. Rolland	
009 Ole Hagen	061 Elvis Chi Nwosu	Buskerud
010 Anny Huseby	062 Marianne Marthinsen	112 Roger Ryberg
011 Håkon Bach Mikkelsen	063 Bjørn Glomsrød	113 Anne Sandum
012 Heidi E. Aursand	064 Marit Nybakk	114 Bjørn Tore Ødegården
013 Roar Karlsen	065 Trond A Larsen	115 Hilde Klæboe
014 Inger Lise Skartlien	066 Ingrid J. Aune	116 Steinar Berthelsen
015 Stein Erik Lauvås	067 Steinar Andersen	117 Tonje Evju
		118 Alexander Cascio
Akershus	Hedmark	119 Anne Kathe Firing
016 Harald Th. Endresen	068 Siri Austeng	120 Jan Halvard Brekko
017 Kari Aalerud	069 Njål Føsker	121 May Sæther Løken
018 Ove Dalsheim	070 Siv Tørudbakken	122 Kjell Børre Hansen
019 Siri Hov Eggen	071 Olav Lund	123 Tonje Kristiansen
020 Lo-Johan Melinder	072 Marit Gilleberg	124 Bent Inge Bye
021 Kari Hauge	073 Lasse Juliussen	125 Anne- Hilde Rese
022 Ivar Kristensen	074 Ylva Negard	
023 Torunn Skottevik	075 Chris Klemmetvold	Vestfold
024 Roar Solbakken	076 Heidi S. Dahl	126 Tove Lisbeth Vasvik
025 Anne-Ragni Arntzen	077 Svein Engelstad	127 Hans Hjerpekjøn
026 Ola Nafstad	078 Herdis Bragelien	128 Per Kristian Finstad
027 Merete Bellingmo	079 Knut Hvithammer	129 Wenche Jakobsen
028 Hans Marius Johnsen	080 Karin Siggerud Olsen	130 Linn-Cathrin Juell
029 Hilde Thorkildsen	081 Håkon Westerhaug	131 Jon Sannes Andersen
030 Bjørn Erik Hjorth	082 Anne Lise Bakken	132 Anne Rygh Pedersen
031 Malin Lifvergren	083 Arnfinn Standerholen	133 Claes Gilljam
032 Oddmar Blekkerud	084 Anita Ihle Steen	134 Anne Marie Gustavsén
033 Lisbet L. Gabrielsen	085 Per Gunnar Sveen	135 Thor Åge Christiansen
034 Ivar Ekanger	086 Nadja Ludvigsson	136 Heidi Ørnlo
035 Aina Sletner	084 Ole Martin Norderhaug	
036 Kjell Engebretsen	088 Siv Nytrøen Reiten	
037 Wenche Paulsrud	089 Morten Aspeli	
038 Ole Harald Slemdal	090 Arnhild K. Knutsen	
039 Tone Eli Moseid		
	Oppland	
Oslo	091 Audun Tron	
040 Christin Sund	092 Even A. Hagen	
041 Rune Tokle	093 Hildegunn Fallang	
042 Nina Bachke	094 Tove Haugli	
043 Eirik B. Thommessen	095 Bjørn Iddberg	
044 Mari Sanden	096 Lisbeth A. Larsen	
045 Truls Wickholm	097 Roald Braathen	
046 Rina Mariann Hansen	098 Synnøve B. Klemetrud	
047 Frode Jacobsen	099 Dag Erik Pryhn	
048 Anne Cathrine Berger	100 Ingunn Skurdal	
049 Kamil A. Azhar	101 Bjørn Johnsen	
050 Sigrid K.Gramstad	102 Mariann Isumhaugen	

Telemark	Hordaland	Sør-Trøndelag
137 Anne Gro Ødegård	181 Gisle Handeland	226 Rune Olsø
138 Arnulf Rafgård	182 Joril Christensen	227 Hanne Moe Bjørnbet
139 Nina Ødegaard	183 Terje Ohnstad	228 Rita Ottervik
140 Mette Katrine Ofstad	184 Ruth Grung	229 Aase Sætran
141 Lill Gro Gulløy	185 Kjetil Vevele	230 Christopher Perreau
142 Ole Kristian Holtan	186 Pauline Søvik	231 Ingrid Steensnæs
143 Birger Hovden	187 Magne Rommetveit	232 Kjell Iversen
144 Arne Storhaug	188 Siri Klokkerstuen	233 Karianne Holt
145 Lars Arvid Bjørgulfsson	189 Odd Rambøl	234 Roar Aas
146 Jørund A. Ruud	190 Kari Fosseid Aakre	235 Erlend Moen
147 Elisabeth A. Nilsen	191 Jan Ivar Rødland	236 Arnfinn Astad
148 Lene Vågslid	192 Marianne Bjørøy	237 Tone Nyeng
149 Anne M. Blaker	193 Jørn H. Eggum	238 Ståle Vaag
150 Magnus Straume	194 Gro Berge	239 Olga R. Johansen
	195 Nils Olav Nøss	240 Erling Lenvik
Aust-Agder	196 Elisabeth Nymark	241 Aina Kristiansen
151 Laila Øygarden	197 Sveinung Valle	242 Magne Høie
152 André Pedersen	198 Marthe Malones	243 Karen Unni Knudsen
153 Eva-Kristin Eriksen	199 Pål H. Thorsen	244 Tanja Fuglem
154 Gjermund Røysland	200 Jette Christensen	245 John Helge Andersen
155 Randi Gunsteinsen		246 Tore O. Sandvik
156 Ole-Henrik Knutsen	Sogn og Fjordane	247 Karianne Tung
157 Ingeborg Andrea Dale	201 Geir Leon Hetle	
158 Olaf Henrik Homme	202 Sonja Edvardsen	Nord-Trøndelag
	203 Tor Bremer	248 Alf Daniel Moen
Vest-Agder	204 Monica Oppedal	249 Susanne Bratli
159 Kari Henriksen	205 Jan Helge Dale	250 Rune Hallstrøm
160 Gunnar Rostveit	206 Åshild Kjelsnes	251 Bjørn Erik Øvreliid
161 Åse Lill Kimestad	207 Ragnar Andenæs	252 Gunhild Ø. Nesgård
162 Svein Hobbesland	208 Helen Hjertaas	253 Torgeir Størseth
163 Silje Langøy	209 Kjetil K. Bergheim	254 Marit Haukø
164 Solveig Robstad	210 Anne Lise Bekjorden	255 Svein Jørum
165 Helge Stapnes	211 Jarle Aarvoll	256 Greta Reitan Fiskum
166 Elisabeth Haaversen	212 Randi E. Reiakvam	257 Robert Svarva
		258 Brit H Buvarp
Rogaland	Møre og Romsdal	
167 Eirin K. Sund	213 Thorbjørn Myhre	
168 Tom Tvedt	214 Eva Vinje Aurdal	
169 Nina Galta	215 Rolf Kårvand	
170 Knut Pettersen	216 Toril Melheim Strand	
171 Astri Furumo	217 Jon Aasen	
172 Hans Sæter	218 Marit Cathrin Thorstensen	
173 Hilde Gunn Bjelde	219 Roar Dyb-Sandnes	
174 Lars Anders Myhre	220 Brit Elin Wulvik	
175 Gerd Rusdal	221 Hans Lauritzen	
176 John Holvik	222 Lilly Gunn Kvande	
177 Hilde F. Fjellså	223 Jan H. Egset	
178 Dag Sørensen	224 Hege Merethe Gagnat	
179 Torhild Pedersen	225 Hedda Evjen Nielsen	
180 Daniel Haug Nystad		

Nordland	275 Bjørn Hanssen	290 Eva Ottesen
259 Odd Eriksen	276 Knut Petter Torgersen	
260 Mildrid Søbstad	277 Ole Pettersen	Finnmark
261 Ketil Rønning	278 Karen M. Kuvaas	291 Runar Sjøstad
262 Shalini Arulanandam	279 Steffen Halsbakk	292 Ann Solveig Sørensen
263 Øivind Silåmo		293 Marit Rolstad
264 Karin Tønder Knudsen	Troms	294 Ragnar Olsen
265 Eirik Sivertsen	280 Arne Bergland	295 Janne Andreassen
266 Mariette Korsrud	281 Hilde Anita Nyvoll	296 Alf E. Jakobsen
267 Geir Waage	282 Eliseus J. Rønhaug	297 Tone Lise Nilsen
268 Siv Anita J. Brekke	283 Gunda Johansen	298 Knut Store
269 Svein Roar Jacobsen	284 Arild Hausberg	299 Hilde Søråa
270 Gudrun Majala Dreiås	285 Synnøve Søndergaard	
271 Kjell Magne Johansen	286 Roger Ingebrigtsen	Svalbard
272 Vibeke Tveit	287 Sølvi Jensen	300 Kjell Mork
273 Bjørn Ivar Lamo	288 Paul Dahlø	
274 Trud Berg	289 Kristina Torbergsen	

Landsmøtet åpnet med et kulturelt program med Åge Aleksandersen & Sambandet.

Deretter framførte Jens Stoltenberg minnetale over partifeller som var gått bort siden forrige landsmøte.

LOs leder Roar Flåthen hilste landsmøtet.

Leder av Sosialdemokraterna i Sverige, Mona Sahlin hilste landsmøtet fra de internasjonale gjestene.

Gro Harlem Brundtland og FNs tidligere generalsekretær Kofi Annan holdt hilsningstaler til landsmøtet.

Jens Stoltenberg ønsket Odvar Nordli velkommen til landsmøtet og holdt en tale hvor han hedret partiveteranen. Odvar Nordli takket landsmøtet med en tale hvor han gikk igjennom utviklingen av samfunnet og de utfordringer vi står overfor.

Møtet fredag ble åpnet med et kulturelt innslag fra den samiske gruppa Adjagas. Møtet lørdag åpnet med et kulturelt innslag med den svenske gruppa Örngott. De avsluttet med allsangen "Vi rekker våre hender". Søndag morgen ble møtet åpnet med et kulturelt innslag med sang av Jens Petter Olsen og med Arild Stokkan-Grande på klaver.

Landsmøtet vedtok enstemmig følgende sakliste:

- Åpning
- Konstituering
- Godkjenning av fullmaktene
- Godkjenning av innkallingen
- Godkjenning av saklista
- Godkjenning av arbeidsordning
- Valg av ordstyrere, sekretærer og komiteer
- Innstilling om Beretningen
- Innstilling fra Kontrollkomiteen
- Innkomne forslag
- Vedtektsendringer
- Den politiske situasjon
- Arbeidet i partiet og kommunevalget 2007
- Redaksjonskomiteenes innstillinger
- Valg
- Avslutning

Det ble oppnevnt fire redaksjonskomiteer som behandlet lokalpolitisk plattform, kunnskap og fellesskap/skolepolitisk plattform, andre politiske saker og organisasjonssaker. Landsmøtet vedtok følgende uttalelser:

- Klimapolitikk
- Alle skal med
- Omfordeling, rettferdig handel og utviklingshjelp
- Støtte til samlingsregjeringen og fredsprosessen i Midt-Østen
- Mennesker ikke til salg
- Næringspolitikk som skaper verdier i hele landet
- Satsing på helse
- Vedtak om forvaltningsreform
- Norge blir bedre med mer mangfold!
- Den norske Folkekirke og livssynsmangfold
- Aktiv satsing i nordområdene

I overensstemmelse med partiets vedtekter valgte landsmøtet medlemmer til Sentralstyret og Kontrollkomitè.

Det er i tillegg til møteprotokollen også utarbeidet en fullstendig referatprotokoll som inneholder innledningene, debattene, uttalelsene og alle vedtak som ble gjort på møtet.

LANDSSTYRET

Landsstyret består av partiets sentralstyre, to representanter fra AUF som velges av AUF selv og to representanter fra hvert av fylkespartiene. Fylkespartienes representanter skal være den til enhver tid sittende leder og en av nestlederne/styremedlemmene, slik at begge kjønn blir representert. I tillegg deltar en representant fra partiets sametingsgruppe med tale og forslagsrett, men uten stemmerett. Landsstyrets medlemmer blir registrert i form av meddelelse fra det enkelte fylkesparti, som per 31.12.2008 var slikt sammensatt:

Fylke:	Medlemmer:	Varamedlemmer:
Østfold	Signe Øye Thor-Erik Forsberg	Siv Henriette Jacobsen Odd Riise
Akershus	Sverre Myrli Anita Sigvartsen Orlund	Ivar Horneland Kristensen Gunhild Rui
Oslo	Rune Gerhardsen Gro Tvedt Andersen	Rune Tokle Beate Svenningsen
Hedmark	Reidar Åsgård Anette Trettebergstuen	Per Gunnar Sveen Gunn Randi Fjæstad
Oppland	Solveig Rindhølen Kjetil Lundemoen	Kjersti Stenseng Ragnar Nordgreen
Buskerud	Bjørn Tore Ødegården Lise Christoffersen	Steinar Berthelsen Anne_Hilde Rese
Vestfold	Sonja Mandt Bartholsen Tom Strømstad Olsen	Gerd Margrethe Monsen Arve Høiberg
Telemark	Terje Lien Aasland Lise Wiik	Arne Storhaug Lene Vågslid
Aust-Agder	Tellef Inge Mørland Randi Gunsteinsen	Gunnar Skripeland Solveig Helljesen
Vest-Agder	Trond Henry Blattmann Linda Verdal	Nils Harald Rennestraum Solveig Robstad
Rogaland	Frode Berge Laila Thorsen	Geir Erik Ellefsen Unn Therese Omdal Sørensen
Hordaland	Per Rune Henriksen Nina Glesnes	Hallgeir Utne Hatlevik Berit Ø. Wiersen

Sogn og Fjordane	Aud Kari Steinsland Nils P. Støyva	Sonja Edvardsen Hilmar Høl
Møre og Romsdal	John Ole Aspli Tove-Lise Torve	Trond Seth Sissel Stokke
Sør-Trøndelag	Per Kristian Skjærvik Eva Kristin Hansen	Olav Huseby Ingvill Kvernmo
Nord-Trøndelag	Gerd Janne Kristoffersen Sturla Sørgaard	
Nordland	Gunnar T. Skjellvik Tone Helen Toften	Eirik Sivertsen Karin Tønder Knudsen
Troms	Kari-Anne Opsal Magnar Andreas Nilssen	
Finnmark	Ingalill Olsen Tom Mortensen	

I tillegg deltok Gro Mette Moen og Eskild Pedersen fra AUF med fulle rettigheter. Gruppeleder Egil Olli fra Sametingsgruppa deltok med tale- og forslagsrett fram til han ble President i Sametinget 26. september 2007, deretter tok den nye parlamentariske lederen Willy Ørnebakk over.

Landsstyret har i perioden avholdt 5 møter:

08. – 09.02.2007 OSLO KONGRESSENER, FOLKETS HUS, OSLO

Møtet behandlet følgende saker:

Lokalpolitisk plattform
Skolepolitisk program
Internasjonal uttalelse
Innkomne forslag
Uttalelse om nordområdene
Arbeidsordning for landsmøtet
Valg av valgkomité

Møtet valgte følgende valgkomité:

Navn:	Fylke:	
Sigbjørn Johnsen - leder	Hedmark	
Gunnar Skjellvik	Nordland	Leder Nordland Ap
Rita Ottervik	Sør-Trøndelag	Ordfører i Trondheim
Tove Brandvik	Hordaland	Nestleder Hordaland Ap og ordfører i Lindås kommune
Aud K. Steinsland	Sogn og Fjordane	Nestleder Sogn og Fjordane Ap og ordfører i Askvoll kommune
Berit Kittelsen	Vest-Agder	Leder Vest Agder Ap
Fatima Valdes Haugstveit	Akershus	Styremedlem Akershus Ap og landsstyremedlem
Rune Tokle	Oslo	Partisekretær i Oslo
Sture Arntzen		Leder Handel og Kontor
Martin Henriksen	AUF	Leder AUF

Karl Erik Høegh, partikontoret - sekretær.

18.04.2007 OSLO KONGRESSENTER, FOLKETS HUS, OSLO

Møtet behandlet følgende saker:

Regnskap 2005 og 2006
Revisjonsberetning for 2005 og 2006
Kontrollkomiteens beretning for 2005 og 2006
Innstilling på møtefunksjonærer til landsmøtet
Beretning for 01.01.05 – 31.12.06
Kjøreplan for landsmøtet
Andre saker vedrørende landsmøtet

20. – 21.09.2007 QUALITY HOTELL MASTEMYR, OSLO

Møtet behandlet følgende saker:

Den politiske situasjonen etter valget og arbeidet i regjeringen
Erfaringen med valgkampen og arbeidet i partiet fremover

27. - 28.03.2008 OSLO KONGRESSENTER, FOLKETS HUS, OSLO

Møtet behandlet følgende saker:

Den politiske situasjon og arbeidet fremover
Regnskap for 2007
Årsberetning 2007
Kontrollkomiteens og revisors beretning
Revisjon av kriterier for æresmedlemskap
Utnevning av æresmedlemmer
Arbeidet i programkomiteen – sosialdemokrati 2020
Innkalling til Landsmøte 2009
Frister for nominasjon til Stortingsvalget 2009 og Sametingsvalget 2009

04. - 05.09.2008 SAMFUNNSSALEN, SAMFUNNSHUSET, OSLO

Møtet behandlet følgende saker:

Den politiske situasjon
Orientering om Regjeringens innstramming i asylpolitikken
Slik vinner vi valget
Stortingsnominasjon – kvoteringsbestemmelsene
Eksklusjonssak – anke fra Jack Wang
Landsmøte 2009 – orientering om forslag til vedtektsendringer
Utnevning av æresmedlemmer
Den nye store helsereformen – samhandlingsreformen

KONTROLLKOMITEEN

I partiets vedtekter – paragraf 10, Regnskap, revisjon og kontroll, står det følgende punkt 2:
"Landsmøte velger en kontrollkomité på tre medlemmer med to varamedlemmer. Komiteen står ansvarlig overfor landsmøtet. Komiteen har som oppgave å kontrollere om de økonomiske disposisjoner er gjort i samsvar med gjeldende vedtekter og vedtak fattet av styrende organer. Kontrollkomiteen skal hvert år avgi beretning til landsstyret for foregående kalenderår til landsstyret. Kontrollkomiteen skal legge fram sine årlige beretninger for landsmøteperioden til landsmøtet."

I overensstemmelse med dette ble følgende valgt på Landsmøte i 2007;
Medlemmer: Ann Marit Sæbønes – leder, Asbjørn Kristoffersen og Kjell Engebretsen.
Varamedlemmer: Rune Tokle og Hilde Torkildsen.

ÆRESMEDLEMMER

Sentralstyret har i perioden utnevnt følgende som æresmedlemmer i partiet:

Odd Aspeli, Hamar, Erling Paulsrud, Råde, Gunnar Bye, Spydeberg, Aage Stenerud, Sarpsborg, Bernhard Norli, Arendal, Olav Nygård, Arendal, Oddvar Spongberg, Ringsaker, Henning Myrvang, Sør-Odal, Karen-Christine Friele, Oslo, Leif Onshus, Lillehammer, Arthur Johansen, Ski og Knut Haugland, Drangedal.

SAMARBEIDSKOMITEEN MELLOM LO OG DNA

Samarbeidskomiteen hadde pr. 31.12.2008 følgende sammensetning:

Fra LO: Roar Flåthen, Geir Mosti, Bente Halvorsen, Ellen Stensrud, Jan Davidsen, Arve Bakke, Sture Arntzen, Morten Øye og Stein Reegård.

Fra DnA: Jens Stoltenberg, Helga Pedersen, Martin Kolberg og Finn Jota.

Møtene som holdes annenhver mandag, blir brukt til å gi gjensidig informasjon om det fagligpolitiske arbeidet.

Av viktige saker som har blitt behandlet kan nevnes:

- 1. mai
- Faglig/politisk valgkamp
- Tjenestedirektivet
- AFP
- Industrikræft
- Hjemfall
- NAV
- Endringer i Arbeidsmiljøloven

Samarbeidskomiteen har nedsatt et fagligpolitisk forum for sykehusdialog og har i tillegg nedsatt følgende utvalg i forbindelse med disse sakene:

- Stortingsmeldingen om arbeidsinnvandring.
- Tiltak mot useriøsitet i arbeidslivet.
- NAV-reformen.

Frokostmøter

Første torsdag i hver måned arrangerer Samarbeidskomiteen frokostmøter i Folkets Hus, Oslo. Til møtene inviteres hele det politiske og faglige miljøet sentralt. På møtene tas opp viktige fagligpolitiske saker. Frokostmøtene har en god oppslutning fra 50 til over 200 personer.

Fagligpolitiske konferanser

Følgende fagligpolitiske konferanser er gjennomført:

11. april 2007 på Sørmarka.

Tema for konferansen var fagligpolitisk regnskap og arbeidet mot valget i 2007.

Innledninger:

- Fagligpolitiske utfordringer v/ Roar Flåthen
- Regjeringen – på arbeidstakerens side -
- fagligpolitisk regnskap og veien videre mot valget i 2007 v/ Jens Stoltenberg.

Fagligpolitisk valgkamp v/ Martin Kolberg.
19. mai 2008 på Sørmarka.

Tema for konferansen var den fagligpolitiske valgkampen.

Innledninger:

Foran valget – Norge ved et veiskille v/Jens Stoltenberg.

Fortsatt rødgrønn begeistring? v/Roar Flåthen.

Sverige i blått – erfaringer med borgelig styre v/ Håkan Juholt, Biträdande partisekretær, Sosialdemokraterna i i Sverige.

Nye utfordringer arbeidet med LOs nye handlingsprogram v/Ellen Stensrud.

Nye utfordringer arbeidet med DnAs nye partiprogram v/ Helga Pedersen.

SENTRALSTYRET

SENTRALSTYRETS SAMMENSETNING

Landsmøtet 2007 valgte følgende som medlemmer av Sentralstyret:

Jens Stoltenberg – leder, Helga Pedersen – nestleder, Martin Kolberg, sekretær, Kjell Bjørndalen, Trond Giske, Odd Kr. Reme, May Britt Lunde, Sylvia Brustad, Jan Bøhler, Mette Gundersen, Bjørn Inge Mo, Bjarne Håkon Hanssen, Anniken Huitfeldt, Saera Khan, Tove Brandvik, Roar Flåthen, Jan Davidsen, Ingrid Heggø og Inger-Christin Torp.

I tillegg deltar AUFs leder Martin Henriksen i Sentralstyret med fulle rettigheter.

VIRKSOMHETEN

Sentralstyret har i perioden 01.01.2007 – 31.12.2008 holdt 32 møter (herav 3 telefonmøter), behandlet 189 saker og vedtatt følgende uttalelse:

I møte 02.06.2008:

Uttalelse om internasjonale operasjoner

FN er den viktigste aktøren for å skape fred, sikkerhet og forsoning i verden. FN er også den eneste internasjonale instans som kan legitimere bruk av makt. Arbeiderpartiet mener derfor det er viktig å støtte opp under FNs fredsarbeid.

Fredsbevarende og fredsbyggende operasjoner er ett av det internasjonale samfunnets viktigste instrumenter i arbeidet for å motvirke krig og konflikt, hindre unødig lidelse, og bygge en bedre organisert verden.

Norge har deltatt aktivt i FNs fredsbevarende operasjoner helt siden UNEF-styrken i 1956. Tidlig på 1990-tallet bidro Norge med oppunder 2000 soldater og offiserer samtidig (den gang i første rekke i Bosnia og Libanon).

FNs fredsoperasjoner vokste kraftig fram mot midten av 1990-tallet. Da førte imidlertid ambisiøse mål kombinert med foreldede operasjonskonsepter til flere alvorlige tilbakeslag, i første rekke den manglende evnen til å reagere resolutt på folkemordet i Rwanda og overgrepene i bl.a. Srebrenica.

I årene som fulgte vokste operasjoner gjennomført av regionale organisasjoner frem som et alternativ til FNs egne fredsoperasjoner. Både NATO, EU, den vestafrikanske sammenslutningen ECOWAS og den Afrikanske Union begynte å engasjere seg direkte i slike operasjoner, som regel med et mandat fra FNs sikkerhetsråd. Også Norge har i de siste årene hovedsakelig deltatt i NATO-operasjoner med FN-mandat.

Gjennom den såkalte Brahimi-rapporten om FNs fredsbevarende operasjoner, som Norge støttet aktivt opp om da vi satt i Sikkerhetsrådet under Stoltenberg I-regjeringen, tok FN kraftig tak i sine egne institusjonelle svakheter på dette feltet. Etter flere års stillstand fikk man fra tidlig i dette tiåret

en kraftig vekst både i antall operasjoner og antall styrker i FN-tjeneste. I tillegg ble operasjonene mer "robuste" i den forstand at de fleste nye FN-operasjoner har et Kapittel VII-mandat. Det betyr at styrkene har anledning til å bruke makt for å gjennomføre oppdraget, ikke bare i rent selvforsvar.

Bare siden 2003 har det blitt etablert ti nye FN-operasjoner. Det har aldri vært flere FN-ledede operasjoner enn i dag (20 militære fredsoperasjoner) eller så mye FN-personell utplassert (militære og politi, godt over 100000). Det er imidlertid i første rekke ikke-vestlige land som har stilt opp for FN i denne vekstperioden. De ledende troppebidragsyterne er i dag land som India, Pakistan, Jordan, Sør-Afrika, Nigeria, og en rekke land i Latin-Amerika. Deltakelsen fra de "tradisjonelle" bidragsyterne, herunder de nordiske, har vært lavere enn vi ønsker framover.

FNs Sikkerhetsråd vedtok i 2000 FN resolusjon 1325. Den har som overordnet mål å øke kvinners deltakelse og innflytelse i arbeidet med å forebygge, håndtere og løse konflikter, samt integrere kjønnsperspektivet i fredsbyggende arbeid. Norge er en aktiv deltaker i å iverksette og fremme resolusjonens innhold.

Kvinner er underrepresentert i feltoperasjoner, i troppene og sivilt politi som skal hjelpe til med å bevare freden. Det er viktig å arbeide for å øke kvinneandelen både i sivile og militære stillinger i fredsoperasjonene.

I tillegg til å bli mer robuste, er stadig flere av FNs fredsbevarende operasjoner i dag såkalte "integreerte" operasjoner, der man samordner de politiske, militære og utviklingsmessige sidene av FNs samlede innsats overfor det landet man opererer i. Dette er en utvikling Arbeiderpartiet ønsker velkommen og ønsker å bidra til å styrke, da militære bidrag *alene* aldri kan skape varig fred. Derimot kan et meningsfylt nærvær av soldater og politi bidra til å støtte opp om en politisk, sosial og økonomisk utvikling mot varig fred.

Norges viktigste bidrag til global fredsbevaring i dag er vårt bidrag i ISAF i Afghanistan. Dette oppdraget har et eksplisitt FN-mandat og er forankret i hele åtte Sikkerhetsrådsresolusjoner. Afghanistan-oppdraget er viktig, riktig og langvarig, og Norge har spilt en viktig rolle i å fremme en mer helhetlige tilnærming til Afghanistan i en rekke internasjonale fora.

Soria Moria-erklæringen slår fast at Norges deltakelse i FNs egne operasjoner skal økes. I dag har Norge et mindre antall observatører i FN-tjeneste, men ingen bidrag fra militære avdelinger som sådan. Arbeiderpartiet mener at det er svært viktig at Norge arbeider for å øke sin deltakelse i FNs fredsbevarende operasjoner. Dette bør også gjelde den sivile deltakelsen i fredsbevarende operasjoner, og i sekretariatet til FN.

På norsk initiativ tilbød Sverige og Norge en felles ingeniørbataljon til UNAMID-styrken i Darfur. Denne styrken var ferdig rekruttert, trent og utstyrt i januar 2008 og sto klar til innsats, men bidraget ble stoppet av Sudans president Omar Bashir som ikke ønsket et slikt nordisk bidrag. Det er svært alvorlig dersom det blir presedens for at et mottakerland på denne måten kan stoppe et bidrag FN selv ønsker å sende.

Selv om dette var et tilbakeslag, er det viktig at vi fra norsk side ikke gir opp ambisjonen om å støtte opp om FN. Slik deltakelse er et konkret uttrykk for internasjonal solidaritet, men også en investering i å styrke vårt viktigste globale forum for internasjonal fred og sikkerhet. Ikke minst etter Irak-krisen er det først og fremst FN som har den globale legitimiteten som kreves for å ta tak i utfordringer som krever et internasjonalt militært bidrag.

Arbeiderpartiet oppfordrer regjeringen til å videreføre arbeidet med å øke det norske bidraget til FNs fredsbevarende operasjoner.

FASTE UTVALG

KOMMUNALPOLITISK FORUM

Oppnevnt på sentralstyremøte 11. – 12. juni 2007

Arbeidsoppgaver:

Gjennomføre spørreundersøkelser og høringer blant ordførere og gruppeledere.

Drøfte aktuelle kommunalpolitiske temaer.

Foreslå overfor sentralstyret å nedsette mindre arbeidsgrupper som skal utrede aktuelle politiske temaer.

Arrangere ordførerkonferanser.

Ved forrige gangs behandling av utvalgene, endret vi form på det kommunalpolitiske utvalget. Dette ble erstattet av et kommunalpolitisk forum i fraksjonens regi. Kommunalfraksjonen, Fagforbundet, KS og lederen av fylkesordførerkollegiet utgjør forumet. Vår fraksjonsleder i kommunalkomiteen, Tore Hagebakken har i perioden vært leder.

Fra 2007 har Kommunalpolitisk Forum bestått av følgende personer:

Fra fraksjonen:	Tore Hagebakken, Arild S. Grande, Inger Løyte, Saera Khan, Tom S. Olsen.
Fra KS:	Halvdan Skard, Solveig Kvidal, Jørund A. Ruud, Gunda Johansen.
Fra Fagforbundet:	Jan Davidsen, Gerd Kristiansen.
Fra Fylkeskommunene:	Tore Sandvik, Tom Tvedt
Fra Kommunene:	Anita Orlund
Fra SMK:	Rita Skjærvik

Før valget i 2007 representerte Tor Ottar Karlsen våre fylkesordførere. Forumet valgte å utvide med en ekstra person fra fylkesnivå, og en fra kommunenivå etter 2006.

I den første delen av perioden fungerte Sindre Beyer som kommunalpolitisk sekretær. Senere ble denne oppgaven overtatt av Karl Erik Høegh.

INTERNASJONALT UTVALG

Oppnevnt på sentralstyremøte 11. – 12. juni 2007

Mandat:

Internasjonalt utvalg skal koordinere partiets internasjonale arbeid og arbeide etter en vedtatt strategi. Utvalget skal fungere som rådgivende for våre utøvende utenrikspolitikere, samt koordinere arbeidet i regjering, sentralstyre og partiorganisasjon. Utvalget skal løpende komme med innspill til sentralstyret om aktuelle saker. Utvalget skal bygge nettverk også til andre miljøer som er opptatt av internasjonale spørsmål.

Utvalget skal også bidra til å utarbeide informasjonsmaterieell og bakgrunnsstoff til partiledelsen, sentralstyret og partiorganisasjonen på internasjonale spørsmål. Det skal diskutere strategi og deltakelse i forhold til Arbeiderpartiets internasjonale nettverk. Det skal bistå partiorganisasjonen og andre miljøer i form av innledninger og skolering, samt bidra til økt engasjement. Utvalget skal også bidra til å arrangere konferanser og seminarer, samt med kompetanse og bistand til internasjonale prosjekter.

Medlemmer:

Olav Akselsen – leder, Hordaland

Odd Kristian Reme, sentralstyret

Liv Tørres, Norsk Folkehjelp

Nina Mjøberg, LO og Buskerud

Hanne Moe Bjørnbet, AUF/Sør-Trøndelag

Astrid Huitfeldt, Akershus
Gunnar Krogstad, Sør-Trøndelag
Kjetil Skogrand, Oslo/Buskerud
Sigmund Vereide, Sogn & Fjordane
Anne Cathrine Berger, Oslo
Linda Beate Randal, Finnmark
Ranjith Molegoda, Aust-Agder

Kathrine Raadim – sekretær, partikontoret.

SAMEPOLITISK RÅD

Sentralstyret valgte i sitt møte 08.05.2006 etter innstilling fra den 5. ordinære samepolitiske konferansen i Tromsø nytt samepolitisk råd, jfr. Retningslinjene for det samepolitiske arbeidet i DnA, for perioden 2006 – 2009:

Medlemmer:

Karin A. Karlsen, valgkrets 7, Nord-Troms – leder
Åge Nils Haugen, valgkrets 13, Sør-Norge
Tove-Lill Labahå Magga, valgkrets 1, Varanger
Tom Kappfjell, valgkrets 12, Sørsameområdet
Berit Kristine Hætta, valgkrets 4, Kautokeino
Siv Sara, valgkrets 10, Nordre Nordland
Geir Johnsen, valgkrets 9, Sør-Troms

Svein Bjørn Aasnes, partikontoret – sekretær

Følgende tiltrer rådet med fulle rettigheter:

Egil Olli, leder i sametingsgruppa (til 26.09.2007 da han ble president i Sametinget)
Willy Ørnebakk, parlamentarisk leder (fra 26.09.2007)
Tore Hagebakken, samepolitisk talsmann i kommunalfraksjonen, stortingsgruppa
Berit Oskal Eira, statssekretær for samepolitiske saker, Arbeids- og inkluderingsdepartementet fram til 26.10.2007.
Raimo Valle, statssekretær for samepolitiske saker, Arbeids- og inkluderingsdepartementet fra 26.10.2007.

ELDREPOLITISK UTVALG

Oppnevnt på sentralstyremøte 11. – 12. juni 2007

Mandat:

Eldrepolitisk utvalg skal ha særlig ansvar for Arbeiderpartiets arbeid mot den eldre del av befolkningen. Utvalget skal særlig ha et organisatorisk ansvar, og bidra til at det organiseres eldrepolitiske nettverk i fylkespartiene som kan være aktive i valgkampen i 2007.

Utvalget skal videre følge den eldrepolitiske debatten, å komme med innspill til partiets organer i eldrepolitiske spørsmål. Det skal være et kompetanseorgan for sentralstyre, stortingsfraksjon og regjering i eldrespørsmål.

Utvalget har ansvar for at det avholdes en årlig eldrekonferanse med representanter fra fylkespartiene. Denne konferansen skal ha både et politisk og et organisatorisk innhold.

Medlemmer:

Odney Bang – leder, Nordland
Per Kleppe, Oslo
Nils Totland, Akershus

Rigmor Aasrud, Oppland
Ivar Leveraas, Oslo (leder i statens seniorråd)
Herlof Gjerde, Oslo (Pensjonistforbundet)
Peter Hjort, Akershus
Birgit Lia, Telemark
Astrid Nistad, Sogn og Fjordane
Shahbaz Tariq, Oslo
Marit Wikholm, Akershus

Kristine Nordenson – sekretær, partikontoret

ARBEIDSGRUPPER

PROGRAMKOMITÉ

Sentralstyret satte ned en egen programkomite i sitt møte 11. juni 2007. Programkomiteen har selv få ansvar for å oppnevne eventuelle undergrupper.

Sentralstyret må involveres i programarbeidet. Det er derfor viktig at programkomiteen jevnlig rapporterer til sentralstyret, og sørger for at de viktigste programdiskusjonene også forankres der. Når komiteen avgir sin endelige innstilling ved årsskiftet 2008/2009 bør sentralstyret derfor realitetsbehandle programmet, og det må være sentralstyrets forslag som behandles av landsstyret og landsmøtet.

Medlemmer:

Helga Pedersen – leder, sentralstyret
Raymond Johansen, Oslo
Anne Lise Bakken, Hedmark
Torgeir Michaelsen, Buskerud
Anniken Huitfeldt, sentralstyret/Akershus
Jon Hippe, (forsker)
Karl Eirik Schjøtt-Pedersen, Finnmark
Hege Gagnat, Møre og Romsdal
Odd Rambøl, Hordaland
Hadia Tajik, Rogaland
Martin Kolberg, sentralstyret
Ellen Stensrud, LO, Oslo
Martin Henriksen, AUF, Troms

Snorre Wikstrøm – sekretær, partikontoret

STYRET RACHEL GREPP HEIMEN

Inger Grethe Solstad (styreleder)
Hilde Magnusson Lydvo
Lise Sørum

Varamedlem:

Kristine Nordenson Kallset

STYRINGSGRUPPE FOR KVINNENETTVERKET

Styringsgruppa sentralt skal være en pådriver for å sette kvinnepolitiske saker på dagsorden og rekruttere, skolere og motivere alle kvinner i partiet til politisk arbeid, og særlig til lederposisjoner.

Styringsgruppa skal også ivareta forpliktelsene og ansvaret Arbeiderpartiet har ovenfor kvinnebevegelsen i Sosialistinternasjonalen, PES, SKN og i forhold til "Kvinner Kan" - kursene internasjonalt.

Sentralstyremøte oppnevnte i 2006 med en funksjonstid på 1 år, fram til mai 2007, følgende styringsgruppe:

Liselotte Heiberg, Troms - Region Nord
Gry Haugsbakken, Oppland - Region Midt
Siv Jacobsen, Østfold - Region Øst
Kari Henriksen, Vest-Agder - Region Sør
Tove Lise Torve, Møre og Romsdal - Region Vest
Rupinder Bains, Oslo
Maja Foss Five, Telemark - AUF

Styringsgruppa har hatt fire møter i perioden, to telefonkonferanser samt ledermøte for alle fylkeslederene.

Landsmøtet 19. – 22. april 2007 valgte Anniken Huitfeldt som leder av kvinnenettverket.

Sentralstyremøte oppnevnte 11. – 12. juni 2007 med en funksjonstid på 1 år, fram til 15. juni 2008, følgende styringsgruppe:

Mildrid Søbstad, Nordland
Gry Haugsbakken, Oppland
Ingvill Kvernmo, Sør Trøndelag
Gro Tvedt Andersen, Oslo
Unn Therese Sørensen, Rogaland
Mari Helen Varøy, AUF
Shalini Arulanandam, AUF/Nordland

Sekretær: Gro Axelsen, partikontoret

Styringsgruppa har hatt fire møter i perioden, samt ledermøte for alle fylkeslederene 30.-31. oktober 2007.

Sentralstyremøte oppnevnte 2.juni 2008 med en funksjonstid på 1. år, fram til juni 2009 følgende styringsgruppe:

Vibeke Ek, Troms
Turid Gjerustad, Vest-Agder
Berit Wiersen, Hordaland
Torunn Skottevik, Akershus
Marit Gilleberg, Hedmark
Feryal Abdullah Kadir, Buskerud
Siv Sara, Nordland
Mari Helen Varøy, AUF

Sekretær: Gro Axelsen, partikontoret

Fram til landsmøtet har styringsgruppa avholdt 4 møter og to lederkonferanser for alle fylkeslederene 7.-8. oktober 2008 og 17. mars 2009.

HANDLINGSPLAN FOR LIKESTILLING

Handlingsplanen ble vedtatt på sentralstyrets møte 02. juni 2008. Handlingsplanen beskriver hvordan vi gjennom systematisk arbeid i alle ledd i organisasjonen skal bli Norges mest likestilte parti. Arbeiderpartiet vil ha flere kvinner både i de folkevalgte organene og i partiets organisasjon. Skolering og trening er nøkkelen for å nå våre mål. Dette gjenspeiles i handlingsplanen. Kompetanseheving gir kunnskap og selvtillit som er viktige faktorer for å være aktiv politisk, ta lederposisjoner og bli politisk umulig å overse!

KVINNELIGE ORDFØRERE

Etter valget i 2007 opprettet kvinnenettverket en mentorordning for våre kvinnelige ordførere. I januar 2008 inviterte kvinnenettverket de kvinnelige ordførerne til å samles i forkant av partiets ordførerkonferanse.

ARBEIDSGRUPPER

2007: Prosjektgruppe KS "Hvordan øke andelen kvinner i kommunesektorens politiske maktposisjoner?"

Medlemmer: Siri Hov Eggen og Monica Volden Sivertsen.

2007-2008: "Ny familiepolitikk"

Medlemmer: Marianne Aasen Agdestein (leder), Laila Gustavsen, Tove-Lise Torve, Trine Lise Sundnes, Rupinder Bains, Gro Tvedt Andersen, Marthe S. Lund, Trond Jensrud, Arild Stokkan Grande, Eskil Pedersen og Gro Axelsen.

FOKUS

Rina Mariann Hansen ble valgt som styremedlem i FOKUS 28. november 2008.

INTERNASJONALT ARBEID

Kvinnenettverket har deltatt i Sosialdemokratiske Kvinner i Norden (SKN), vår europeiskesammenslutning; PES Women og i Sosialistinternasjonalens kvinneorganisasjon SIW.

Den 4. april 2008 arrangerte kvinnenettverket sammen med SAMAK et SKN-Seminar i Oslo. Tema var likelønnskommisjonen, mannspanelets konklusjoner og likestilling i et moderne nordisk samfunn.

Karin Yrvin har vært valgt inn som medlem av Pes Womens Executive board/Bureau fra april 2006 til september 2007.

Lise Christoffersen ble valgt som Vice President i SIW på SIW-kongressen i juni 2008.

Kvinnenettverket har deltatt på SIW bureau meeting og XIX Congress i Aten 26. – 28. juni 2008 og på flere av SIW sine bureau møter.

Kvinnenettverket har også deltatt og vært representert på PES Women sine årlige konferanser og PES sine Council-møter.

WOMEN CAN DO IT – KVINNER KAN

Demokratibyggingprosjektene i samarbeid med Norsk Folkehjelp har økt sterkt i omfang og utbredelse de siste årene. Programmet finnes nå i nærmere 25 land både i Europa, Asia og Afrika. I tillegg har det vært kurs for innvandrerkvinner i Norge. Kvinner på grunnplanet i Arbeiderpartiet har vært kursledere. I 2008 har det største enkeltprosjektet innen Kvinner Kan vært skolering av kvinner i vårt søsterparti SPLM i Sør-Sudan. Det har vært avholdt 14 Kvinner Kan-kurs i Sør-Sudan alene i 2008.

Kvinnenettverket har deltatt på WCDIs globale evalueringsseminar i Beograd 16. – 18. nov. 2007 hvor 23 land deltok. Nettverket var representert med en delegasjon på 13 personer, herunder blant annet Leder for Kvinnenettverket Anniken Huitfeldt og Barne- og Likestillingsminister Manuela Ramin-Osmundsen som begge var Key-note speakere.

Trenermanualen til Women Can Do It ble i 2007 revidert og utgitt på nytt.

I 2008 er det blitt opprettet en egen internettside for Kvinner Kan; www.womencandoit.no.

PARTIETS REPRESENTASJON I STYRER OG KOMITEER M.M.

Per 31.12.2008:

Stortingsgruppas styre:

Martin Kolberg
Rune Solesnes Opstad
Sindre Fossum Beyer

AOFs Forretningsutvalg:

Karl Erik Høegh, styremedlem

Arbeiderbevegelsens Arkiv og biblioteks styre:

Karl Erik Høegh, nestleder
Gro Axelsen, varamedlem

Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforenings styre:

Karl Erik Høegh, varamedlem

Partilovnemnda:

Karl Erik Høegh, medlem

PARTIKONTORET

Følgende personer var pr. 31.12.2008 knyttet til partikontoret:

Politisk stab:

Martin Kolberg, partisekretær, Rune S. Opstad, kontorsjef, Sindre Kåre Fossum Beyer, informasjonssjef, Eva Amble Larsen, pressesjef, Karl Erik Høegh, politisk rådgiver, Karin Yrvin, politisk rådgiver, Finn Jota, politisk rådgiver, Roar Thun, politisk rådgiver, Kristine Joy Nordenson, politisk rådgiver, Svein Bjørn Aasnes, politisk rådgiver, Ove Karolin, politisk rådgiver, Ingrid Sagranden, politisk rådgiver, Kathrine Raadim, politisk rådgiver (fødselspermisjon pr. 31.12.2008), Snorre Wikstrøm, politisk rådgiver, Gro Axelsen, politisk rådgiver, Svein Bugge Persson, politisk rådgiver, Maria Hevzy, politisk rådgiver, Monica Volden Sivertsen, politisk rådgiver.

Administrativ stab:

Hege Bogfjellmo, økonomileder, Aslak Berg, dataansvarlig, Brit Axelsen, personalrådgiver

Øvrige adm. ansatte:

Trond Grøtting, Tone Hemli, Lise Nyland, Liv Merete Svendsrud, Stig Morønning, Lise Sørum, Tone Bråten, Karin Korslund, Marita Håkonsen Øverby (foreldrepermisjon per 31.12.08) og Kamuran Filizer.

Vikariater:

Siri Vasshaug, politisk rådgiver og Liselotte Holt-Hansen.

Følgende har sluttet i perioden:

Brit Schultz

Nyansatte i perioden:

Pia Gulbrandsen, politisk rådgiver og Lena Larson, økonomiavdelingen.

FYLKESSEKRETÆRER

Ansatt av Det norske Arbeiderparti

Østfold:	Bjørn Eriksen
Akershus:	Ståle Grøtte
Hedmark:	Grethe Mikaelson og Kamilla Thue
Oppland:	Kristin Crawford
Buskerud:	Håvard Fossbakken
Vestfold:	Heidi Bordier
Telemark:	Harald Olsen
Aust-Agder:	Per Åge Nilsen
Vest-Agder:	Imi Vegge
Rogaland:	Kjell Sund
Hordaland:	Roald Kvamme og Stian Nyhus
Sogn og Fjordane:	Eirik Aarek (vikar for Ingrid Heggø)
Møre og Romsdal:	Egil T. Ekhaugen
Sør-Trøndelag:	Tore Nordseth og Rannei Mesloe (vikar for Jorodd Asphjell)
Nord-Trøndelag:	Elisabeth Helmersen
Nordland:	Tor Arne Bell Ljunggren og Tove Mette Bjørkmo
Troms:	Bernt Sønvisen
Finnmark:	Aina Borch (vikar for John Erik Pedersen)
Oslo:	Rune Tokle, valgt på årsmøte i Oslo Arbeiderparti

Synnøve Brenden Klemetsrud (Oppland) har permisjon fra 23.10.1999. Hun er ordfører i Lillehammer.

Åge Tovan (Akershus) har permisjon fra 22.10.2003. Han er ordfører i Lørenskog.

Jorodd Asphjell har permisjon fra 1.10.2005. Han er valgt inn som stortingsrepresentant for Sør-Trøndelag.

Ingrid Heggø har permisjon fra 1.10.2005. Hun er valgt inn som stortingsrepresentant for Sogn og Fjordane.

John Erik Pedersen har permisjon fra 18.6. 2007. Han er politisk rådgiver i Fiskeri- og kystdepartementet.

SEKRETÆRKONFERANSER

I tiden 24. – 26. januar 2007 ble det arrangert en sekretærkonferanse på Stortinget. Folkets Hus, Oslo.

Hovedtema for konferansen var valgkampen 2007.
Martin Kolberg innledet om situasjonen 8 måneder før valget.

I tillegg ble det gitt informasjon om:

Overordnet strategi.

Velgerbilde.

Valgkampens profil.

Regjeringens og Stortingsgruppas arbeid.

Praktisk valgkamporganisering.

Landsmøtet 2007.
Skolering og kompetanseplan 2007.
Medlemssituasjonen og vervekampanjen 2007.

I forbindelse med landsmøtet ble det 18. april 2007 arrangert sekretærkonferanse på partikontoret.

Følgende ble diskutert:
Orientering om gjennomføringen av landsmøtet.
Arbeidsfordeling under landsmøtet.

I tiden 30. oktober – 2. november 2007 ble det arrangert sekretærkonferanse i Riga.

Konferansen ble lagt til Riga hvor sekretærene fikk en grundig informasjon om Latvia og Norges rolle i landet, av ambassadør Nils Olav Stava. Videre ble vårt søsterparti (Kalku varti) besøkt.

I tillegg var evalueringen av valgkampen 2007 og veien videre mot valget i 2009 hovedtema. Martin Kolberg innledet.

Hovedfunnene fra evalueringen ble presentert og diskutert.

I tillegg ble følgende saker tatt opp:
Internettsatsing.
Kompetanseplan 2008
Organisasjonsutvikling 2007 – 09.
Programarbeidet: Sosialdemokratiet 2020.

I tiden 10. – 12. september 2008 ble det arrangert sekretærkonferanse på Stortinget/Quality Airport Hotel Gardermoen.

Hovedtema for konferansen var valgkampen 2009. På første dag av konferansen deltok også statssekretærene og de politiske rådgiverne i regjeringen og ansatte i stortingsgruppa.

Martin Kolberg innledet: Slik vinner vi valget.
Snorre Wikstrøm og Monica Volden Sivertsen innledet om strategien for en Rødgrønn valgseier 2009.
Karl Eirik Schjøtt-Pedersen innledet om hvordan parti, regjering og stortingsgruppe kan utnytte hverandre best mulig for å vinne valget.
Praktisk oppfølging av valgkampstrategien ble diskutert.
Det ble videre orientert om generelle landsmøteforberedelser og vedtekter v/Roar Thun.

I tillegg orienterte Helga Pedersen om programarbeidet.
Jonas Gahr Støre innledet om: Utenrikspolitiske utfordringer i en ny tid.

Marit Breivik var spesielt invitert og snakket om: Lagarbeid – hvordan la folk ta ansvar for det de er gode på, og bli selvstendige bidragsytere til laget.

ORGANISASJONSARBEIDET

Sentralstyret har gjennomført organisasjonsdebatten "Politikk er lagarbeid" i regi av Organisasjonspanelet. Debatten dannet grunnlag for handlingsplaner i kommune- og fylkespartier. Debatten resulterte også i organisasjonspaneletts forslag til strategisk organisasjonsdokument for landsmøtet 2009. Medlemsundersøkelser ble videreført i 2007/08. Hovedfunnene ble fulgt opp gjennom 6 hovedprosjekter:

6 pilarer i organisasjonsstrategien for 2007- 09

1. Verve – og rekrutteringsstrategi

Det er laget en strategi som angir målsetning, målgrupper og virkemidler. Det er utviklet nytt materiell og mer systematisk kommunikasjon til partiorganisasjonen. I både 2007 og 2008 er det gjennomført egne vår - og høstkampanjer for verving.

Et hovedmål har vært fadderprosjekter for nye medlemmer i kommunepartiene.

2. Kompetanseplan for skoling 2007 og 2008

Det er gjort et arbeid for å oppgradere status og klargjøre rollen for studielederne i fylkespartiene. Sentralstyret vedtok i 2006 at Arbeiderpartiet fortsatt skulle være medlem av AOF, men ta mer grep og ansvar om opplæringen selv.

Den viktigste resultatet er noe økt studieaktivitet. AOF avsatte betydelige midler for å styrke skoleringsarbeidet til kommune- og fylkestingsvalget. Vi har større bredde i studietilbudet og utvikler selv studieopplegg for lokalorganisasjonen. Prioriterte områder har vært valgkamp, folkevalgtopplæring, program- og organisasjonsdebatt, politisk skoling, medietrening og lederskoling.

I 2007 ble ca 6.000 deltakere registrert på 320 kurs og i 2008 ble det registrert 176 kurs med til sammen nær 4.000 deltakere. Partikontoret må utvikle arbeids- og kursformer som er tilpasset dagens samfunn og som gjør det lett å arrangere og dokumentere kursvirksomheten.

Siden 2007 er omlag 140 deltagere ferdige på "Kvinne på topp" og "Lederekrudd" 72,7 prosent av de som gjennomførte "Kvinne på topp" 2008-programmet vil forsøke å ta toppverv for Ap. 81,8% anbefaler andre kvinner å søke samme kurs. 78,6% av deltagerne i "Lederekrudd" vil anbefale kurset til andre.

3. Inkluderingsprogram: Norges mest inkluderende parti

Arbeiderpartiet etablerte i oktober 2007 Rollemodellprosjektet med Buskerud, Akershus og Oslo. Prosjektet kartlegger barrierer og finner tiltak for å få flere med minoritetsbakgrunn med i partiet. Det var lagt opp møte- og kursprogram i hele 2008 og ca 15 folkevalgte/tillitsvalgte deltok. Prosjektet intensiveres i 2009: Målet er kompetanseoverføring til øvrig organisasjon og valgkamp.

4. Blå byer blir røde

Oslo, Bergen, Fredrikstad, Drammen og Hamar, Stavanger og Kristiansand vil gjøre disse byene røde/rødgrønne. Prosjektets mål er å lage og iverksette en organisatorisk, kommunikativ og politisk strategi for 2011, og varer ut 2009. Trondheim har vært fyrtårn i prosjektet.

5. Bastioner består – pilotprosjekt

Pilotprosjektet i sju kommuner i Oppland og Hedmark henter ut kunnskap for å utvikle og beholde bastioner. I prosjektet lager kommunene en organisatorisk, kommunikativ og politisk strategi for 2011. Prosjektet skal vare fram til 2009.

6. Flere aktive eldre medlemmer

Arbeiderpartiet har med stor suksess startet eldrenettverk i Hordaland og ytterligere 8 fylker har aktivitet. Det sentrale eldrepolitiske utvalget er en premissleverandør i utviklingen av eldrepolitikk.

MEDLEMSUTVIKLINGEN

Siden partiet innførte sentralt medlemsregister i 1989, har det skjedd store forbedringer på oppfølgingen av medlemmenes kontingentinnbetalinger.

Partikontoret har i løpet av landsmøteperioden gjort gode erfaringer med den nye omleggingen av kontingentinnkrevningen etter de justeringene som ble vedtatt av Landsmøtet 2007. For at partiet skal ha best mulig verktøy til bruk for partiets tillitsvalgte, ble det høsten 2008 igangsatt arbeid med å videreutvikle og forbedre partiets medlemssystem. Dette arbeidet slutføres våren 2009 og vil gi hele organisasjonen et tidsmessig godt medlemssystem som vil lette arbeidet for våre tillitsvalgte og for partiets avdelinger.

Medlemstall 2007 og 2008

Fylke	2007	+/- 2006	2008	+/- 2007
Østfold	2484	29	2395	-89
Akershus	3890	15	3725	-164
Oslo	4521	-25	4435	-86
Hedmark	4021	-75	3774	-247
Oppland	3531	32	3265	-266
Buskerud	2326	1	2173	-153
Vestfold	1867	37	1840	-27
Telemark	2331	29	2243	-88
Aust-Agder	1236	32	1171	-65
Vest-Agder	1455	81	1327	-128
Rogaland	2354	50	2207	-147
Hordaland	3516	-6	3507	-9
Sogn og Fjordane	2231	31	2100	-131
Møre og Romsdal	2466	152	2303	-163
Sør-Trøndelag	3302	18	3151	-151
Nord-Trøndelag	2019	-4	1888	-131
Nordland	3824	209	3538	-286
Troms	2006	193	1871	-135
Finnmark	1739	109	1640	-99
Svalbard	41	4	33	-8
Totalt	51163	911	48589	-2573

PROGRAMARBEIDET

Sentralstyret satte 11.06.2007 ned en programkomite for partiprogrammet 2009-2013. De fikk i oppdrag å utforme Arbeiderpartiets program, og lage en prosess rundt dette. Debatten rundt programmet ble navngitt sosialdemokrati 2020. Programkomiteen reiste på samråd i hele landet, og hadde også samråd på ulike temaer som ble avholdt på partikontoret. Det var også åpne dager hvor programkomiteen tok i mot innspill fra interesserte organisasjoner. Det ble sendt ut 1000 brev til organisasjoner med forespørsel om innspill til programmet. Dessuten ble det laget et eget opplegg på internett, som over 20 000 var inne og tittet på.

Det ble laget 17 hefter på fire sider som ble sendt til debatt i alle lag og avdelinger i Arbeiderpartiet. Temaene var: Norges rolle i en ny verden, valgordninger, kvinnelig verneplikt, seniorpolitikk, skole, grønn økonomi, familiepolitikk, skatt og velferd, urbanisering og distriktspolitikk, kriminalitet, integreringspolitikk, næringspolitikk, velferd og valgfrihet og rettighetsfesting/grenser for politikk. Helse, forskjeller og fattigdom, bistand og likestilling. Det ble også sendt ut et spørreskjema elektronisk til de medlemmene som nås med Questback.

Til sammen kom det rundt 8000 innspill til programkomiteen. På bakgrunn av dette, ble det utarbeidet et program som ble sendt ut i organisasjonen januar 2009, med frist for innspill 31.3.2009. Endringsforslag til programmet ble behandlet av landsstyret som oversender dette til landsmøtet. Dokumentet skal endelig vedtas på landsmøtet.

INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSARBEIDET

Hovedmålet med kommunikasjonsarbeidet er å formidle vår politikk og våre resultater på en best mulig måte. En av hovedutfordringene er å finne gode rutiner og metoder for god koordinering av informasjons- og pressearbeidet mellom partikontor, fylkeskontorer, stortinggruppe og regjeringsapparat. Dette arbeidet har blitt bedre i løpet av perioden

Internkommunikasjon har vært viktig for partiet gjennom hele perioden. God interninformasjon er særlig viktig når regjeringen skal skape og legge frem ny politikk. Partiet har utviklet en effektiv infrastruktur for internkommunikasjon ved viktige hendelser, som innbefatter bruk av sms, telefonkonferanser, e-post og hjemmesiden.

Dette, sammen med bruk av eksterne informasjonskanaler, har bidratt til at partiet har hatt en helhetlig kommunikasjon, som igjen har styrket lagfølelsen i partiet.

En spørreundersøkelsen blant norske journalister som er laget av Aalund Business Research høsten 2008 viser at Arbeiderpartiet havner på andreplass når det gjelder presse og informasjonarbeid. Det er likevel mange forbedringspunkter i vårt presse- og informasjonsarbeid som det må jobbes for å forbedre.

I perioden har medlemsbladet Sammen kommet ut fire ganger i året. Høsten startet vi arbeidet med å legge om Sammen fra et magasin til en månedlig avis "Valg 09". Hensikten med etableringen var å hyppigere komme i kontakt med medlemmene, og være raskere ute i egen organisasjon med aktuelle saker.

Planlegging og gjennomføring av valgkampen 2009 har vært en viktig del av informasjons- og kommunikasjonsarbeidet i perioden. Stadig mer av planleggingsarbeidet gjennomføres i mellomvalgsår.

I perioden har vi også lagt grunnlaget for økt og mer tilstedeværelse på internett. Vi har etablert oss på en rekke nettsamfunn, fått ny publiseringsløsning og begynt å jobbe med web-tv. Det er stort fokus på satsing på internett i hele organisasjonen som et virkemiddel for kommunikasjon, men også et virkemiddel for bedre og enklere organisering.

KOMMUNE- OG FYLKESTINGSVALGET 2007

Kommune – og fylkestingsvalget 2007

Arbeiderpartiet styrket sin posisjon i kommuner og fylker:

Vi fikk 180 ordførere, herav 54 kvinnelige ordførere

Vi fikk 113 varaordførere, herav 64 kvinnelige varaordførere

Vi fikk 8 fylkesordførere, herav 2 kvinner

Vi fikk 4 fylkesrådsledere, herav 1 kvinne

Vi fikk 8 fylkesvaraordførere, herav 6 kvinner

Med 29,6 % ved kommunevalget og 30,8% ved fylkestingsvalget er vi fortsatt landets største parti. Framgangen fra 2003 var på 2,2 prosent. Ap ble størst i 17 av 19 fylker og størst i 225 kommuner. Samtidig hadde vi størst framgang i 109 kommuner. 654 367 velgere viste oss tillit. Det er 267 097

flere enn FrP, og 228 981 flere enn Høyre. Vår ambisjon om å vinne over våre hovedmotstandere er nådd.

AUF vant skolevalgene

Arbeiderpartiet ble største parti med 21,4 prosent oppslutning. Framgangen fra kommunevalget i 2003 var på hele 7,9 prosentpoeng.

FAGLIG/POLITISK VALGKAMP

Den faglig/politiske valgkampen ble gjennomført i samarbeid med LO og forbundene. LOs kampanje " Du bestemmer – LO på din side" var et viktig bidrag for å få opp den politiske debatten på arbeidsplassene. Engasjementet fra fagbevegelsen var en viktig grunn for det gode valgresultatet. Arbeiderpartiets oppslutning blant LOs medlemmer ble 51,6 %.

DNAS LOTTERIVIRKSOMHET

Roselotteriet er organisert som en egen avdeling underlagt Det norske Arbeiderparti. Virksomheten holder til i Folkets Hus i Hunndalen, og administrerer DnA`s landsomfattende lotteri. Roselotteriet selger loddene via telefonhenvendelser til partiets medlemmer.

Pr. 31.12.2008 besto Roselotteriet av administrasjon og salgavdeling på Hunndalen i Oppland.

Administrasjonen består av daglig leder og kontorleder, begge heltidsstillinger samt informasjonssekretær i 20 % stilling. Det er en gruppeleder i 80 % stilling, samt 8 selgere. Hvorav 3 på heltid og 5 på deltid.

ØKONOMISK UTVIKLING FOR ROSELOTTERIET

I 2007 hadde virksomheten en omsetning på kroner 9.969.405,- som ga et overskudd på kroner 1.867.924,-. I 2008 har virksomheten en omsetning på kroner 8.779.197,- overskudd på 952.136,-

Roselotteriet er organisert som en egen avdeling underlagt Det norske Arbeiderparti.

FAGLIG/POLITISK ARBEID

Faglig/politisk arbeid

1. mai 2007

Norsk Folkehjelps innsamlingsaksjon støttet kampanjen " Dugnad for Palestina".

Årets slagord: ALLE SKAL MED

1. mai 2008

Norsk Folkehjelps innsamlingsaksjon gikk til Norsk Folkehjelps arbeid i Sør-Sudan.

Årets slag ord: FELLES KLODE – FELLES ANSVAR

KOMMUNALPOLITISK ARBEID

KOMMUNALPOLITISK NETTVERK

Fra 2007 har Kommunalpolitisk Forum bestått av følgende personer:

Fra fraksjonen:	Tore Hagebakken, Arild S. Grande, Inger Løyte, Saera Khan og Tom S. Olsen.
Fra KS:	Halvdan Skard, Solveig Kvidal, Jørund A. Ruud og Gunda Johansen.
Fra Fagforbundet:	Jan Davidsen, Gerd Kristiansen.
Fra fylkeskommunene:	Tore Sandvik, Tom Tvedt
Fra kommunene:	Anita Orlund
Fra SMK:	Rita Skjærvik

Før valget i 2007 representerte Tor Ottar Karlsen våre fylkesordførere. Forumet valgte å utvide med en ekstra person fra fylkesnivå, og en fra kommunenivå etter 2006.

I den første delen av perioden fungerte Sindre Beyer som kommunalpolitisk sekretær. Senere ble denne oppgaven overtatt av Karl Erik Høegh.

Forumets oppgave har vært å gi partiledelsen råd på det kommunalpolitiske området. Forumet har vært engasjert i de årlige forberedelser av statsbudsjett, reviderte budsjett, regionreformen, inntektfordelingssystemet, vannressurser m.m.

ORDFØRERKONFERANSER

Det er årlig avholdt en ordførerkonferanse, mens det i 2008 er avholdt 2 konferanser.

Temaene på disse konferansene har særlig omhandlet kommuneøkonomi, kommune/regionstruktur, valgkamp, samarbeid mellom partiet og de folkevalgte. Struktur/ arbeidsfordeling mellom sykehusregioner, og inntektsfordelingssystemet mellom kommunene har også vært tema.

KOMMUNENES SENTRALFORBUND (KS)

I forkant av KS Landsting i Molde januar 2008 ble det gjort en jobb for å få til et rødgrønt samarbeid på tinget. Partikontoret og leder i kommunalpolitisk forum sammen med vår kandidat til leder av valgkomiteen til landstinget, Tom Tvedt forberedte arbeidet vedrørende de valg som skulle gjøres. Det ble også avholdt møter mellom partisekretærene i de rødgrønne partiene.

Vi fikk etter dette utvidet vår representasjon i KS hovedstyre fra 3 til 4 personer. Halvdan Skard ble gjenvalgt som leder, Solveig Kvidal ble gjenvalgt i Hovedstyret, og vår gruppeleder i KS Landsstyre Jørund A. Ruud, og Gunda Johansen er våre nye i Hovedstyret.

I tillegg er vi representert i KS Landsstyre med 7 fylkesledere og 6 landstingsvalgte landsstyremedlemmer.

SAMEPOLITISK ARBEID

SAMEPOLITISK RÅD

Etter forslag fra Samepolitisk konferanse 2006 oppnevnte Sentralstyret 08.05.2006 nytt samepolitisk råd:

Karin A. Karlsen - leder, Kåfjord
Åge Nils Haugen, Bærum
Tove-Lill Labahå Magga, Sør-Varanger
Berit Kristine Hætta (Tina), Kautokeino
Tom Kappfjell, Hattfjelldal
Siv Sara, Vestvågøy
Geir Johnsen, Lavangen
Svein Bjørn Aasnes, partikontoret – sekretær

Tiltredende som innkalles til møtene:

Egil Olli, leder i sametingsgruppa (til 26.09.2007 da han ble president i Sametinget)
Willy Ørnebakk, parlamentarisk leder (fra 26.09.2007)
Tore Hagebakken, samepolitisk talsmann i kommunalfraksjonen, stortingsgruppa
Berit Oskal Eira, statssekretær for samepolitiske saker, Arbeids- og inkluderingsdepartementet fram til 26.10.2007.
Raimo Valle, statssekretær for samepolitiske saker, Arbeids- og inkluderingsdepartementet fra 26.10.2007.

Det har i perioden vært avholdt 5 møter i Samepolitisk råd, 5 telefonmøter og 4 fellesmøter med Sametingsgruppa. I tillegg er det avholdt møte med lederne i de samepolitiske forumene i Nordland, møte mellom ledelsen i Samepolitisk råd, representanter fra partikontoret og fylkessekretærene i de 4 nordligste fylkene og representanter for sametingsgruppa om endrede valgkretser ved sametingsvalget.

Arbeiderpartiets 5. ordinære Samepolitiske konferanse ble avholdt på Radisson SAS Hotel i Tromsø 6. – 7. mai 2006.

Samepolitisk råd har arbeidet med 90 saker i perioden, bl.a.:

- Arbeidet i de samepolitiske forumene
- Rovdyrforvaltninga og forvaltning av rovdyrstammene i Norden
- Den nye forvaltningsreformen
- Prinssippmeldinga for samepolitikken
- Om likestillingsarbeidet i Sapmi 2007-2010
- Strukturmeldinga for fiskerierne
- Riksrevisjonens rapport om reindriftsadministrasjonen
- Ny valgordning for Sametinget
- Arbeidet med Nordisk Samekonvensjon
- Mineralloven
- Organiseringen av samepolitikken etter den nye valgkretsinnstillingen
- Samiske skolebøker
- Hålogalandsalmenningen

Konstituering av de nye valgkretsene:

Østre valgkrets hadde konstituerende møte på Tana Turisthotell, lørdag 06.09. 2009, og følgende ble valgt til forumsstyret:

Per-Ivar Henriksen, leder – Tana
Ann Jorid Henriksen – nestleder, Nesseby
Bjørn Are Pedersen – sekretær, Vadsø

De øvrige kommunepartiene i valgkretsen velger en representant hver til forumsstyret.

Ávjovári valgkrets hadde konstituerende møte på Rica Hotell Karasjok, lørdag 30.08.2009, og følgende ble valgt til forumsstyret:

Kåre Olli – leder, Porsanger

Marit Breie Henriksen – nestleder, Kautokeino

Marit Kirsten A. Gaup – sekretær, Karasjok

Nordre valgkrets hadde konstituerende møte på Rica Alta Hotell, lørdag 23.08.2008, og følgende ble valgt til forumsstyret:

Hilde Nyvoll – leder, Nordreisa

Skjalg Jensen, nestleder, Hammerfest

Ann Charlott Næss – sekretær, Alta

Gáisi valgkrets hadde konstituerende møte på Vollan Gjestestue, Nordkjosbotn, onsdag 20. 09.2008, og følgende ble valgt til forumsstyret:

Kjell Kemi – leder, Tromsø

Elna Karlsen – nestleder, Storfjord

Ann-Solveig Eriksen – sekretær, Lenvik

Vesthavet valgkrets hadde konstituerende møte på Folkets Hus, Narvik, onsdag 27. september 2008, og følgende ble valgt til forumsstyret:

Geir Johnsen – leder, Lavangen

Åse Solli – nestleder, Narvik

Ottar Skjellhaug – sekretær, Fauske

Synnøve Søndergaard – 1. styremedlem, Harstad

Ann Irene Sæther – 2. styremedlem, Tysfjord

Sørsamisk valgkrets hadde konstituerende møte på Kurssenteret Steinkjer, torsdag 27.08.2008, og følgende ble valgt til forumsstyret:

John Kappfjell – leder, Hattfjelldal

Bente Mortensson – nestleder, Snåsa

Mads Kappfjell – sekretær, Namsskogan

Inger Marit Eira Åhren – styremedlem, Røyrvik

Jon Andreas Mortenson – styremedlem, Engerdal

Sør-Norge valgkrets hadde konstituerende møte på partikontoret, DnA, Youngstorget, Oslo, lørdag 06.09.2008, og følgende ble valgt til forumsstyret:

Åse Niemi – leder, Drammen

Sverre O. Johansen – nestleder, Oslo

Heidi Persdatter Greiner Haaker – sekretær, Sørumsund

May-Lisbeth Myrhaug – styremedlem, Oslo

Dagny Gullaksen – styremedlem, Bergen

ARBEIDERPARTIETS SAMETINGSGRUPPE

Årsmeldingen bærer preg av skiftet i styringen i Sametinget. Det NSR dominerte rådet kastet kortene i september, og Arbeiderpartiets sametingsgruppe dannet et mindretalls sametingsråd.

Etter 18 år i opposisjon kom Arbeiderpartiet i styringsposisjon i Sametinget. Det nye sametingsrådet består av: president Egil Olli, visepresident Marianne Balto, rådsmedlem Vibeke Larsen, rådsmedlem Jørn Are Gaski og rådsmedlem Hilde Anita Nyvoll.

2008 var det første hele driftsåret med et Arbeiderpartiledet Sametingsråd i Sametinget. Det har gitt partiet større påvirkningskraft, større ansvar og styringsmuligheter ved at sametingsgruppa er i lederposisjon. I og med det Arbeiderparti ledete Sametingsråd er et mindretallsråd, settes det ekstra utfordringer i å oppnå politisk flertall i Sametingets styrende organer.

Sametingsgruppa	Representant	Vararepresentant
Valgkrets		
1. Varanger	Magnhild Mathisen Knut Store	Sigrun Rasmussen Bjørn Arne Pedersen
2. Deatnu/Tana	Marianne Balto	Solfrid Pettersen
3. Kárášjohka/Karasjok	Per-Ivar Henriksen Egil Olli Marie Therese N. Aslaksen	Tom Sottinen Marit Kirsten A. Gaup Rune G. Guttorm
4. Guovdageaidnu/Kautokeino	ingen representant	
5. Porsanngu/Porsanger	Josef Vedhugnes, permisjon fra november Wiebke Synnøve Slåtsveen	Tone Merete Orti Olsen Ronny Wilhelmsen
6. Alta/Kvalsund	Per Edvind Varsi Inger Jørstad	Arne Dag Isaksen Synnøve Pettersen
7. Nord-Troms	Willy Ørnebakk Hilde Anita Nyvoll	Åge B. Pedersen Helene Thomassen
8. Midt-Troms	Bjarne Store-Jakobsen	Ranveig Matheussen
9. Sør-Troms	Berit Oskal Eira, permisjon til oktober Vibeke Larsen	Henrik Eriksen Arild Pettersen Inga
10. Nordre Nordland	ingen representant	Inger Mathiesen
11. Midtre Nordland	Sten Jønsson	Maja Lisa Kappfjell
12. Sørsameområdet	Jørn Are Gaski	May-Lisbeth Myrhaug
13. Sør-Norge		

GRUPPESTYRET

Gruppestyret har etter rådsskiftet bestått av: Parlamentarisk leder Willy Ørnebakk, nestleder Inger Jørstad og medlem Sten Jønsson. Gruppestyret har i meldingsåret 2007 avholdt 5 møter og behandlet 19 saker.

Gruppas medlemmer i Sametingets komiteer etter skifte i sametingsrådet

Plan- og finanskomiteen: Magnhild Mathisen, nestleder, Egil Olli, Sten Jønsson, Willy Ørnebakk, Hilde Anita Nyvoll, Wiebke Synnøve Slåtsveen.

Oppvekst- og utdanningskomiteen: Per-Ivar Henriksen, nestleder, Inger Jørstad, Marianne Balto.

Nærings- og kulturkomite: Berit Oskal Eira, leder, Bjarne Store-Jakobsen, Knut Store, Marie Therese N. Aslaksen, Per Edvind Varsi, Jørn Are Gaski.

Kontroll- og konstitusjonskomiteen: Per Edvind Varsi.

Møtelederskapet: Inger Jørstad, nestleder, Per Edvind Varsi

Sametingets valgkomite: Sten Jønsson, Magnhild Mathisen

Gruppas representasjon

Råd/utvalg	Representant	Vararepresentant
Tilskuddsstyre	Marie Therese N. Aslaksen, Knut Store, Maja Lisa Kappfjell	Personlige varaer Tone Merete Orti Olsen, Bjarne Store-Jakobsen, Bente Mortensson
Samisk parlamentarisk råd	Egil Olli, Vibeke Larsen	Pers.vara Marianne Balto, Magnhild Mathisen, Bjarne Store-Jakobsen
Klageorgan for tilsettingsrådet	Marie Therese Aslaksen, leder, Josef Vedhugnes	
Barentsovttasbarggu	Bjarne Store-Jakobsen	
Eamiálbmot bargojoavku		
Reindriftsstyret	Margreta P. Kristiansen	
Programråd for NRK Sámi Radio	Henrik Eriksen	Per Edvind Varsi
Europapolitisk Forum	Hilde Anita Nyvoll	Per-Ivar Henriksen
Klageorgan for tilskudd til samiske organisasjoner	Henrik J. Eriksen	

Styret for
Finnmarkseiendommen

Josef Vedhugnes

Pers.vara Ingrid Smuk Rollstad

Parlamentarisk leder tiltrer landsstyret i Det norske Arbeiderparti med forslags- og talerett. Per-Ivar Henriksen tiltrer Finnmark Aps fylkesstyre, dette gjør han i egenskap av fellesrepresentant for de samepolitiske forumene. Willy Ørnebakk og Hilde Anita Nyvoll tiltrer Troms Aps fylkesstyre.

Sametingsgruppa har i samråd med samepolitisk råd opprettet et midlertidig reindriftsutvalg bestående av: Sten Jønsson, leder, Marit Kirsten A. Gaup, Arild Pettersen Inga og Tove-Lill Labahå Magga.

Sametingsgruppas hjemmeside evalueres av: Hagbart Grønmo, leder, Vibeke Larsen og Frank Ingilæ, Tana.

Sametingsgruppas mediestrategi utformes av følgende: Jørn Are Gaski, leder, Hilde Anita Nyvoll og Bjarne Store-Jakobsen.

Likestillingsutvalget består av: Vibeke Larsen, Marie Therese N. Aslaksen og Per-Ivar Henriksen, utvalget velger selv leder.

Det er i meldingsåret avholdt fire komitemøter og fire plenumsmøter i Sametinget.

Sametingsgruppa avholder sine møter i tilknytning til komite- og plenumsmøtene.

Sametingsgruppa har hatt 2 fellesmøter med Arbeiderpartiets samepolitiske råd, det første 5.-6. mai, og det andre møtet ble avholdt 10. – 11. november.

Noen viktige saker behandlet i beretningsperioden

1. Kongekrabbe, ressurs eller problem

Sametinget ønsker på det nåværende tidspunkt å videreføre et regime med ulike forvaltningsstrategier for fangst av kongekrabbe øst og vest for 26°Ø. Det er viktig å hindre videre spredning av kongekrabbe. Dette krever økt innsats i desimeringsfisket vest for 26°Ø. Sametinget går derfor inn for fortsatt fritt fiske av kongekrabbe vest for 26°Ø. Det må erkjennes at det tradisjonelle fisket etter torsk, rognkjeks, hyse, kveite og andre arter er sterkt desimert og delvis ødelagt i disse fjordområdene, blant annet på grunn av kongekrabben. På bakgrunn av dette bør de stedlige fiskerne og kombinasjonsnæringsutøverne som er blitt rammet, ha en ubetinget rett til å fange den arten som ødelegger deres øvrige fiske, og dermed også deres livsgrunnlag.

2. Endring av hovedavtalen for duodjinæringen

En måte å styrke fremtidig rekruttering i dudjinæringen kan være å sikre muligheter til drift av lokale duodjiverksted over duodjivtalen. Lokale duodjiverksted er viktige arenaer hvor mange barn og unge får sin første innføring i duodji. Dette er spesielt viktig i områder hvor duodji som næring står særdeles svakt. Duodjiorganisasjonene Sámiid duodji og Duojáriid ealáhussearvi bør vurdere om det er ønskelig å gi støtte til lokale duodjiverksted over duodjivtalen.

3. Ny valgordning til Sametinget

Sametingsgruppa støtter ekspertvalgets forslag om inndeling av valgkretsene fra dagens 13 til 7 valgkretser. Antall sametingsrepresentanter reduseres til 39. Sametingsgruppa foreslo endring i kriteriene i innskrivningen til Sametingets valgmanntall, setningen bør lyde: Alle som avgir erklæring om at de *føler tilhørighet til det samiske*, og som enten har, eller har hatt forelder, besteforelder eller oldeforelder med samisk som hjemmespråk, kan skrive seg i valgmanntallet. Forslaget ble nedstemt i plenum.

4. Oppfølging av nordområdeutviklingen

Et vesentlig element i nordområdesatsningen må være å styrke samenes muligheter til å fungere som ett folk på tvers av landegrensene. Skal urfolkarbeidet i nordområdene gi skikkelige resultater, må samiske politiske organer og institusjoner trekkes sterkere inn som samarbeidspartnere og som premissleverandører. Selskaper som driver økonomisk virksomhet i urfolksområder må skaffe seg grunnleggende kunnskaper om vedkommende urfolks kultur, tradisjoner og rettsgrunnlag. En sertifiseringsordning bør vurderes.

5. Sametingets jordbruksmelding
Jordbruket er en av pilarene som det samiske samfunn er bygd opp på, og dette utgjør et viktig innslag i den samlede matproduksjonen og er sentral for bosettingen. Jordbruket i samiske områder besitter ledig produksjonskapasitet i form av ubenyttede arealer, arbeidskraft og bygningsmasse. Av den grunn kan bedring av lønnsomheten skje også i form av økt volumproduksjon uten de store kostnader.
6. Samefolkets fond – forvaltning
Sametinget vedtok å ta i bruk Samefolkets fond. Sametingsgruppa foreslo at Sametingets tilskuddsstyre er fondsstyre, og forvalter avsetningen innenfor eksisterende forvaltningsordninger, flertallet i Sametinget ønsket at tinget i plenum skal være fondsstyre.
7. Konstitueringen av det nye Sametingsrådet
På pressekonferansen 14. september ble Arbeiderpartiets sametingsgruppe invitert til samarbeid med NSR for å danne et felles sametingsråd. Forhandlinger ble innledet, men det ble brudd i forhandlinger. Arbeiderpartiets sametingsgruppe vedtok å danne et mindretallsråd bestående av Egil Olli som president, Marianne Balto som visepresident og som rådsmedlemmer Vibeke Larsen, Jørn Are Gaski og Hilde Anita Nyvoll. Det nye sametingsrådet ble valgt på plenumsmøtet i september. Rådets politiske grunnlag for perioden 2007 - 2009 ble også vedtatt på plenumsmøtet. Det ble ikke fremmet noen motforeslag verken til Arbeiderpartiets forslag til nytt sametingsråd eller til programerklæringen.
8. NOU 2008:5: Retten til fiske i havet utenfor Finnmark.
Et samlet Sameting anbefaler Regjeringen å fremme Finnmarksfiskeloven for Stortinget, samtidig som det anbefales at det forslaget skal danne grunnlaget for det videre arbeidet med Samerettsutvalgets utredning i områdene sør for Finnmark. Sametingsgruppa er glad for at det er full enighet i Sametinget i denne saken som er så avgjørende viktig for kystbefolkningen.
9. Sametingets strategiske læremiddelplan for perioden 2009-2012.
Sametingsrådet avdekket et digert læreboklager hos bokforlagene. Det er fra rådets side gjort en betydelig innsats for å få ut bøkene til skolebarna. Målsettingen for sametingsgruppa er at alle barn skal få tilgang på samiske læremidler og det er vedtatt at bøkene fra nå av skal distribueres gratis til skolene etter hvert som de er ferdig produsert. Det skal gjennomføres en massiv satsing på læremiddelutviklingen. Sørsamisk språk blir prioritert med språkopplæring fra barnehage til videregående skoles nivå. Det er en stor oppgave for et relativt lite antall forfattere å klare o holde tritt med bokproduksjonen etter hvert som nye læreplaner vedtas. Læremidlene skal produseres på tre forskjellige samiske språk for alle alderstrinn, og i forskjellige versjoner for elever med samisk som første - eller andrespråk. For å gjøre kommunene i stand til å gi samisk språkundervisning, må satsen for refusjonssatsen for undervisningen økes.
10. Tilskudd til samiske aviser.
Sametingsgruppa har aktivt arbeidet for en bedring av rammebetingelsene for publisering samiske dagsaviser. Det ble muliggjort ved en betraktelig økning i regjeringens forslag til statsbudsjett med tilskudd til samiske aviser. Det er i forskriften lagt opp til en sterkere grad av stimulering til bruk av samiske skriftspråk i den samiske medieoffentligheten.
11. Sametingsrådets melding om samisk institusjonsutvikling
Målsettingen for meldingen er: - å styrke og utvikle samiske institusjoner på sentrale samfunnsområder som grunnlag for samisk demokrati, kunnskap og kapasitet i og for det samiske samfunnet. Gjennom samisk institusjonsutvikling vil den samiske sivile offentlighet i større grad ha kontroll og styring over egen språk, kultur- og samfunnsutvikling. Sametingsrådet ser på institusjonsutvikling som en viktig del av infrastrukturetableringen i samiske områder.

12. Opposisjonen i Sametinget forsøkte å utsette behandlingen av rådets institusjonsmelding ved sende den ut til høring. Dette ville ha medført en betydelig forsinkelse i blant annet institusjonenes utviklingsmuligheter. Smågrupperingene i sametinget innså at en slik utsettelse ville medføre vansker for berørte institusjoner, og de støttet Arbeiderpartiets sametingsgruppe og dermed sametingsrådets melding om samisk institusjonsutvikling.
13. Sametingets innspill til reindrifftsavtalen 2009/2010.
For å fortsette den positive utviklingen av både kjøttpriser og slakteuttak, vil det være nødvendig å avsette midler til markedsføring av reinkjøtt, og til sikring av optimal slaktekapasitet. Sametinget er bekymret for rovdyrsituasjonen i reinbeiteområdene, fordi dette gir produksjonstap og går utover rammebetingelsene i reindriffta. Avtalepartene må drøfte problematikken i reindrifftsavtale sammenheng. Sametingsgruppa er opptatt av at spørsmålet om refusjon for avgifter til investeringer og til nødvendige driftsmidler i reindriffta får en snarlig løsning. Avgiftsproblematikken har vært et gjennomgangstema ved reindrifftsforhandlingene, og nå er tida inne for å få til avgiftsordninger som næringen kan leve med.
14. Mineralloven.
Sametinget har hatt flere konsultasjoner med Nærings- og handelsdepartementet om mineralloven for sikring av samiske rettigheter og samiske interesser. Sametingets krav var blant annet at det skulle tas inn en bestemmelse i mineralloven om vektlegging av direkte berørte samiske interesser, og at vektleggingsreglene skal gjelde hele det samiske området. Dette ble avvist av departementet, og Sametinget kan dermed ikke gi sin tilslutning til den foreslåtte minerallov.

INTERNASJONALT ARBEID

NORDISK SAMARBEID

Arbeiderpartiet har i perioden hatt nært samarbeid med de nordiske sosialdemokratiske partiene og de faglige landsorganisasjonene gjennom Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK).

SAMAKs årsmøte i 2007 ble holdt på LO- skolen i Helsingør, Danmark. Temaer var energi- og klimapolitikk, utdanning: muligheter og ulikheter og hvordan skjerper vi retorikken og klargjør de nye skillelinjene i velferdspolitikken. Deltakere fra Arbeiderpartiet var Jens Stoltenberg, Martin Kolberg, Hill- Marta Solberg, Tore Nordtun, Anniken Huitfeldt, Eva- Amble Larsen, Finn Jota, Torbjørn Giæver Eriksen og María Hevzy

I 2008 holdt SAMAK sitt årsmøte på Runö i Sverige. Deltakere fra Arbeiderpartiet var Jens Stoltenberg, Helga Pedersen, Martin Kolberg, Tore Nordtun, Finn Jota, Kathrine Raadim, Torbjørn Giæver Eriksen, Eva Amble Larsen og Gro Axelsen. Tema var:
Hvordan sikrer de nordiske sosialdemokrater og fagbevegelsen rollen som den politiske bevægelse med den fremtidsrettede og progressive dagsorden?
Norden i Europa
Norden som klimapolitisk foregangsregion

Det ble vedtatt to uttalelser, en om østersjøregionen og en om klima.

Arbeiderpartiet har gjennom perioden deltatt i SAMAKs ledergruppe, parti og- LO-sekretærgruppe, utenriks- og sikkerhetspolitisk gruppe, EU-arbeidsgruppen, *Østersjøgruppen*, *velferdsforum*, *skatteekspertgruppen*, integrasjonsforum, *energi- og klimapolitisk gruppe* samt S-akademiet. SAMAKs S-akademi ble opprettet på arbeiderkongressen i 2006. Målet har vært å yngre tillitsvalgte i de sosialdemokratiske partier og faglige landsorganisasjoner muligheten for felles diskusjoner og etableringen av nettverk.

EUROPEISK SAMARBEID

Arbeiderpartiet er fullt medlem av De europeiske sosialdemokraters parti (PES).

Rådsmøtet i 2007 ble holdt i Sofia, Bulgaria, 21-23 november. Der ble det vedtatt flere uttalelser, blant annet en om klimautfordringene og det internasjonale finansmarkedet. Deltakere fra Arbeiderpartiet var Espen Barth-Eide, Olav Akselsen, Gro Tvedt-Andersen, og Kathrine Raadim.

Det ble holdt rådsmøte i PES 2008 i Madrid, Tema for rådsmøtet i Madrid var "Mennesker før marked" og dannet opptakten til valgkampen for Europaparlamentet som skal finne sted 12. juni. Rådsmøtet vedtok et manifest som danner den politiske plattformen for arbeidet i neste periode. Arbeiderpartiet deltok med Lise Christoffersen, Geir Axelsen, Espen Barth-Eide og María Hevzy.

Espen Barth-Eide representerer Arbeiderpartiet i PES- presidiet (Presidency) og har fått utenriksområdet som sitt ansvarsområde der.

Arbeiderpartiet deltar i partiledermøter og formøter til EU- toppmøtene, Co-ordination Team (de internasjonale sekretærene) og ad- hoc arbeidsgrupper. I perioden har vi deltatt i PES Diversity and Integration Network hvor Arild Stokkan-Grande har vært vår representant.

PES har blitt ytterligere styrket gjennom koordinering av sosialdemokratiske statsråder og talspersoner på de forskjellige fagfelt.

Arbeiderpartiet deltar også i Europeisk Forum.

SOSIALISTINTERNASJONALEN (SI)

Arbeiderpartiet deltar aktivt i Sosialistinternasjonalen.

Arbeiderpartiet deltar på rådsmøtene i SI som skal holdes to ganger i året. I 2007 ble det holdt rådsmøte 29-30. juni i Genève. Der deltok Olav Akselsen, Kathrine Raadim. Tema var global fred og stabilitet, samt klimaendringene.

I 2008 holdt Sosialistinternasjonalen sin kongress 30. juni - 2. juli i Athen, Hellas. Fra Arbeiderpartiet møtte partisekretær Martin Kolberg, utenriksminister Jonas Gahr Støre, stortingsrepresentantene Olav Akselsen og Lise Christoffersen og AUF-leder Martin Henriksen. Kathrine Raadim, Gro Axelsen, Eva Amble-Larsen, Gry Larsen, María Hevzy deltok også. Kongressen hadde blant annet klimatrusselen og global økonomi/fattigdom som tema. I 2008 ble det også holdt rådsmøte. Dette fant sted i Poerto Vallarta, Mexico 17-18. november. På dette møtet ble Jonas Gahr Støre gjenvalgt i ledelsen av Midtøstenkomiteen sammen med Piero Fassino fra Partito Democratico, Collette Avital fra det israelske Arbeiderpartiet og Abdallah al-Frangi fra Fatah. Arbeiderpartiet deltok med Lise Christoffersen og María Hevzy.

Vi deltar også på noen av SI sine tematiske og regionale komiteer som Midtøstenkomiteen, Afrikakomiteen, og den kurdiske arbeidsgruppa. Det har vært lite aktivitet i de tematiske komiteene i perioden.

ARBEIDET MED INTERNASJONALE SPØRSMÅL I PARTIORGANISASJONEN

Partiet har i perioden hatt et internasjonalt utvalg bestående av:

Olav Akselsen (leder), Odd Kristian Reme, Nina Mjøberg, Liv Tørres, Hanne Moe Bjørnbet (AUF), Gunnar Krogstad, Linda Beate Randal, Ranjith Molegoda, Anne Cathrine Berger, Kjetil Skogrand og Astrid Huitfeldt.

Arbeiderpartiets fraksjon i Utenrikskomiteen tiltrer, det samme gjelder politisk ledelse i Utenriksdepartementet og i Forsvarsdepartementet. Partiets internasjonale sekretær er sekretær for utvalget.

Internasjonalt utvalg jobber etter en strategi vedtatt av sentralstyret. Utvalget har i perioden bidratt til å lage to debatthefter til programdebatten, ett om globale maktforhold i endring, og ett om bistand. Utvalget har også laget en uttalelse om situasjonen på Gaza som ble oversendt sentralstyret. I 2007 og 2008 har det vært holdt internasjonale seminar på Gardermoen med omlag 60-70 deltakere. Arbeiderpartiet har i perioden hatt internasjonalt samarbeidsprosjekt med vårt palestinske søsterparti Fatah gjennom Norsk Senter for Demonkratistøtte. Vi har også inngått e samarbeid med Norsk Folkehjelp om partibistand til SPLM i SØr-Sudan. Partikontoret har i perioden utgitt det internasjonale nyhetsbrevet "Global".

10 fylkespartier har internasjonale utvalg eller forum, mens 2 har en egne kontaktpersoner på området.

REGJERINGEN

Beretningen omhandler politikk, tiltak og forslag gjennomført eller foreslått av regjeringen i perioden 01.01.2007 – 31.12.2008. Bevilgninger og forslag som først trår i kraft i 2009, men er foreslått i 2008, er også tatt med.

REGJERINGENS SAMMENSETNING

Regjeringen Stoltenberg II ble utnevnt i statsråd 17. oktober 2005. Den er en flertallsregjering utgått av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet.

I perioden 01.01.2007 til 31.12.2008 har regjeringen hatt følgende sammensetning.

Jens Stoltenberg	Statsminister (Ap).
Kristin Halvorsen	Finansminister (SV).
Liv Signe Navarsete	Samferdselsminister (Sp).
Åslaug Marie Haga	Kommunal- og regionalminister (Sp) til 21.09.2007. Deretter Olje – og energiminister til 20.06.2008 (Sp).
Jonas Gahr Støre	Utenriksminister (Ap).
Anne-Grete Strøm-Erichsen	Forsvarsminister (Ap).
Helen Oddveig Bjørnøy	Miljøvernminister til 18.10.2007 (SV).
Odd Roger Enoksen	Olje- og energiminister til 21.09.2007 (Sp).
Erik Solheim	Utviklingsminister til 18.10.2007, deretter Miljø og utviklingsminister (SV).
Øystein Kåre Djupedal	Kunnskapsminister til 18.10.2007 (SV).
Bjarne Håkon Hanssen	Arbeids- og inkluderingsminister til 20.06.2008. Deretter Helse og omsorgsminister (Ap).
Knut Storberget	Justisminister (Ap).
Karita Bekkemellem	Barne- og likestillingsminister til 18. 10.2007 (Ap).
Trond Giske	Kultur- og kirkeminister (Ap).
Sylvia Kristin Brustad	Helse- og omsorgsminister til 20.06.2008, deretter Nærings- og handelsminister (Ap).
Heidi Grande Røys	Fornyings- og administrasjonsminister 01.01.2006 (SV).
Terje Riis-Johansen	Landbruks- og matminister til 20.06.2008, deretter Olje- og energiminister (Sp).
Helga Pedersen	Fiskeri- og kystminister (Ap).
Dag Terje Andersen	Nærings- og handelsminister fra 29.11. 06 til 20.06.2008, deretter Arbeids- og inkluderingsminister (Ap).
Magnhild Meltveit Kleppa	Kommunal- og regionalminister fra 21.09.2007 (Sp).
Tora Aasland	Forsknings- og høyere utdanningsminister fra 18.10.2007 (SV).
Manuela Ramin-Osmundsen	Barne- og likestillingsminister fra 18.10. 07 til 15.02. 2008 (Ap).
Bård Vegar Solhjell	Kunnskapsminister fra 18.10.2007 (SV).
Anniken Huitfeldt	Barne- og likestillingsminister fra 29.02.2008 (Ap).
Lars Peder Brekk	Landbruks- og matminister fra 20.06.2008 (Sp).

REGJERINGENS ARBEID

Vi gikk til valg sammen for å gi Norge en ny retning. Vi lovet å skape mer rettferdig fordeling. Vi lovet å sette en stopper for privatisering av skole og velferd. Vi lovet å satse på fellesskapet framfor store kutt i skattene. Vi lovet å satse i hele landet. Det har vi gjort. Norge er på riktig vei. Landet har fått en ny kurs.

Vi holder orden i norsk økonomi i en tid med stor uro i verden rundt oss. Vi vil fortsatt ha god styring og kontroll på finansmarkedet. Norge trenger ingen eksperimenter. Regjeringen arbeider aktivt med tiltak for å dempe virkningene av finanskrisen i Norge.

Regjeringen har oppnådd mange resultater. Aldri har flere vært i arbeid. Aldri har flere fått barnehageplass. Vi kommer til å nå målet om full barnehagedekning. Norske kommuner har fått over 28 milliarder kroner mer i fireårsperioden til å løse viktige oppgaver som eldreomsorg og skole. Aldri har det vært flere ansatte i omsorgssektoren. Vi vil styrke kvaliteten på behandlingen til pasientene og sørge for at enda flere kan få behandling ved sykehusene våre. Samhandlingen mellom sykehusene og resten av helsevesenet skal reformeres.

Men vi vil videre. Vi kan gjøre det enda bedre. Fortsatt er det mer å gjøre. Noen faller fortsatt utenfor. Noen elever har problemer med lesing og skriving. Ikke alle får den behandlingen og omsorgen de skal ha. Vi vil fortsette å bekjempe fattigdom gjennom styrket rusomsorg, bedre bostøtteordninger og kvalifisering av dem som står utenfor arbeidslivet.

Vi vil fortsatt legge til rette for verdiskaping og framtidsrettede arbeidsplasser over hele landet. Satsingen på nordområdene blir ytterligere styrket. Vi legger til rette for et levende landbruk i alle deler av landet. Vi har sikret offentlig eierskap til den viktige vannkraften for kommende generasjoner. Vi vil modernisere jernbanen, ruste opp veinettet og bygge ut bredbånddekningen. Vi vil styrke arbeidstakernes rettigheter, ikke svekke dem. Norge har fått en svært ambisiøs klimapolitikk. Vi vil være føre var og løse klimaproblemene, ikke vente til det er for sent. Vi vil føre en politikk for internasjonal solidaritet, ikke være oss selv nok. Vi har nådd målet om å gi en prosent av landets samlede inntekter til verdens fattige. Vi vil fortsatt føre en human flyktninge- og asylpolitikk.

INTERNASJONAL POLITIKK

Nordområdene er regjeringens viktigste strategiske satsingsområde i utenrikspolitikken. Derfor har vi økt fokuset og satsingen i Nord. Regjeringen har styrket Forsvarets tilstedeværelse i nord. Regjeringen fører en aktiv europapolitikk. Regjeringen gikk i front for å få på plass det internasjonale forbudet mot klaseammunisjon. Regjeringen har økt bevilgningene til fred- og forsoningsarbeid blant annet gjennom økt støtte til fredsbyggende formål og gjennom økt innsats i internasjonale fredsoperasjoner. Samtidig jobber vi hele tiden med å modernisere Forsvaret til å møte nye behov, og regjeringen har lagt frem en ny langtidsplan som innebærer et betydelig økonomisk løft for Forsvaret. Norge har vært en aktiv deltaker i WTO-forhandlingene.

- Rekordøkning i bistand. 2,2 milliarder kroner mer i 2007, 1,5 milliarder mer i 2008 og 3,9 milliarder kroner mer i 2009. Målet om 1 prosent av BNI til bistand er nådd.
- Handlekraftig FN når katastrofene rammer. Vi bevilget 300 millioner kroner til FNs nødhjelpsfond i 2008, og er fortsatt en av de største giverne.
- Aktivt lederskap i FNs Fredsbyggingskommisjon og 200 millioner kroner i bidrag til FNs fredsbyggingsfond.
- Økt deltakelsen i FN-ledede fredsoperasjoner gjennom bidrag til FN-styrken i Libanon og feltsykehus til FN-operasjonen i Tsjad.
- En milliard kroner årlig til kamp mot barne- og mødredødelighet.
- Økt engasjement og sterk norsk støtte til fredsbestrebelsene i Midtøsten.
- Storsatsing på miljø og klimainnsats i utviklingspolitikken, med økning på 350 millioner i 2007 og ytterligere 480 millioner kroner i 2008.
- Milliardsatsing på reduksjon av CO2 fra avskoging og skogforringelse i utviklingsland.

- Videreført vår betydelige militære deltakelse i ISAF-operasjonen i Afghanistan, samtidig som den sivile bistanden til landet har økt til 750 millioner pr. år. Sentral rolle i arbeidet med å fremme en mer helhetlig internasjonal tilnærming til utviklingen i Afghanistan.
- Norge ledende i arbeidet som førte til internasjonalt forbud mot klasevåpen.
- Aktiv NATO-politikk: Støtte til omforming og tilpasning av NATO til nye behov, støtte til opptak av nye medlemmer, styrket samarbeid med NATOs partnere og nedbygging av gjenværende skillelinjer i Europa. Regjeringen har tatt initiativ i NATO til at alliansen bør gi fornyet oppmerksomhet om sikkerhetsutfordringer i medlemslandenes nærrområder.
- Styrket det nordiske sikkerhets- og forsvarspolitisk samarbeidet.
- Offensiv nordområdepartiment: Barentssamarbeidet, formannskap i Arktisk råd, Den nordlige dimensjon, Barents 2020 og økt satsing på kunnskapsutvikling og felles kartlegging av miljøstatus for hele Barentshavet. Økt tilgang til leteareal og klare rammebetingelser for petroleumsaktivitet i området, økt kapasitet i nord med for kystvakten, Orionfly, Sjøforsvaret, Luftforsvaret og Hæren, nordområdedialoger, folk-til-folk samarbeid, prosjektsamarbeid og styrket samarbeid med Russland. Den særskilte satsingen på nordområdetiltak er over tre år økt med nesten 1 milliard kroner.
- Valgt F-35 Joint Strike Fighter (JSF) som Norges fremtidige kampfly, og lagt frem forslag for Stortinget om at det innledes en forhandlingsprosess for anskaffelse.

DEN ØKONOMISKE POLITIKKEN

Arbeid til alle er hovedmålet i den økonomiske politikken. Rekordhøy sysselsetting og den laveste arbeidsledigheten på 20 år utfordres nå av finanskrisen som også rammer Norge. Regjeringen har fortløpende foreslått og iverksatt tiltak for å dempe virkningene av finanskrisen.

- Tilbakeført skattenivået til 2004-nivå og bedre fordelingsprofil i skattesystemet
- Ansvarlig økonomisk politikk i tråd med handlingsregelen
- Fortsatt innsats for arbeid til alle.
- Iverksatt tiltak for å få bankmarkedet til å fungere igjen etter finanskrisen.
- Lagt fram et statsbudsjett for 2009 som gir rom for lavere rente. Bidrar til investeringer og økt aktivitet gjennom statsbudsjettet og ytterligere tiltakspakker.

Regjeringen vil skjerme folk for unødvendige, usosiale og høyre gebyrer, og har redusert gebyrene for blant annet pass, førerkort og registrering i Foretaksregisteret, og redusert gebyrene for tvangsinn drivelse av misligholdt gjeld.

NÆRINGSPOLITIKK

Vi har nådd viktige mål i næringspolitikken. Regjeringen legger til rette for satsing på fremtidige arbeidsplasser. En sentral del av næringspolitikken er å bidra til omstilling, særlig i en tid hvor vi nå ser økende problemer i en del næringer.

Regjeringen arbeider for å opprettholde et levende landbruk i hele landet og sikre utøverne inntektsutvikling og sosiale vilkår som andre grupper. Fiskeri- og havbrukspolitikken vår skal bidra til langsiktig miljømessig forsvarlig verdiskaping for hele samfunnet og samtidig bidra til rettferdig fordeling av ressursene.

- Sikret arbeidsplasser i maritim sektor gjennom å videreføre og utvide nettolønnsordningen for sjøfolk, også til Hurtigruten, og innført en konkurransedyktig rederibeskatning. Har lagt fram en maritim strategi der det er en rekke tiltak for å styrke forskning, innovasjon og kompetanseutvikling i de maritime næringene.
- Følger opp regjeringens reiselivsstrategi fra 2007 og satser på reiseliv gjennom blant annet å bevilge nærmere 300 millioner kroner til utviklingen av reiselivsnæringen generelt og en egen satsing i de tre nordligste fylkene, samt markedsføring av Norge som reisemål i statsbudsjettet for 2009, som er over en dobling siden 2005.
- Etablert ni sentre for innovasjon og lagt fram en stortingsmelding om innovasjon.
- Opprettet et nytt statlig investeringsfond, Investinor, som skal foreta direkteinvesteringer på kommersielt grunnlag. Fondet har en kapital på 2,2 milliarder kroner, derav 0,5 milliarder kroner som forbeholdes investeringer i marint næringsliv.

- Vilkårene for norsk eksportrettet industri er bedret gjennom en økning i GIEKs garantirammer. Vi har økt lånerammen til Innovasjon Norge og sikret eksportbedrifter finansiering gjennom en avtale med Eksportfinans.
- Lagt fram en handlingsplan for å redusere bedriftenes administrative kostnader.
- Lagt fram en handlingsplan for kultur og næring.
- Svært gode jordbruksoppgjør på henholdsvis 975 millioner kroner i 2007 og 1.900 millioner kroner i 2008. Styrket jordbruksavtalens ordninger for distrikt, struktur, miljø, økologisk produksjon, og næringsutvikling, og forbedret velferdsordningene.
- Økt ramme for reindriftsavtalen 2007/2008 og lagt fremmet ny reindriftslov, som legger grunnlaget for en mer bærekraftig reindrift. Arbeidet med å forbedre rammebetingelsene for reindriftsnæringen er intensivert, blant annet gjennom fastsetting av grenser mellom beiteområder, distrikter og siidaer, og sikring av reindriftens arealer.
- Redusert taket for eierskap i oppdrettsnæringen, samt lagt til rette for nytildeling av konsesjoner for laks og ørret i 2009.
- Lagt fram ferskfiskstrategi.
- Fiskerfradraget hevet til kr 150 000.
- Opprettet et nasjonalt program for rekruttering til marin sektor.
- Styrket oljevernberedskapen.
- Styrket innsatsen overfor våre naboland og i internasjonale fora for å hindre overfiske og svartfiske. Bevilgningene til Kystvakt. og Fiskeridirektorat for å stoppe uregulert fiske er økt og det uregulerte fiske er på to år redusert med 60 prosent.
- Opprettet et marint innovasjonsprogram på 75 millioner kroner.
- Fått vedtatt en ny Havressurslov, som slår fast at de villlevende marine ressursene tilhører fellesskapet og skal forvaltes på en bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønnsom måte.
- Styrket norsk forsvarsindustri ved å stille sterkere krav til industrielt samarbeid ved anskaffelser fra utenlandske leverandører, styrket dialogen med industrien, samt senket beløpsgrensen for å kreve gjenkjøp.

SAMFERDSEL

Med 2009-budsjettet har Regjeringen overoppfylt gjeldende NTP med 1,9 mrd kr. Prisstigning på investeringer og vedlikehold har likevel ført til at en del prosjekter har blitt forsinket, men mot slutten på 2008 var prisutviklingen gunstigere og bærer bud om at flere samferdselsprosjekter kan realiseres framover. Regjeringen har i fireårsperioden totalt sett brukt nesten 11 mrd kr mer på samferdsel enn det Bondevik II-regjeringen foreslo i sitt forslag til Nasjonal transportplan. I hele 2008 har Regjeringen arbeidet med ny Nasjonal transportplan for perioden 2010-19. Den legges fram i 2009.

- Jernbaneinvesteringene er økt med 140 % siden Regjeringen vår tok over etter Bondevik, de største økningene kom i budsjettene for 2007 og 2009.
- Det blir bygget vei for 24 mrd kr i 2009, mot 16 mrd kr i Bondeviks siste budsjett.
- Bevilgningene til rassikring har økt.
- Sterk økning i midler til asfaltering og trafikkisikkerhet.
- Lavere priser og bedre flytilbud i Nord-Norge.
- Økt satsing på kollektivtransport, blant annet gjennom doubling av belønningsordningen som oppfølging av Stortingets klimaforlik.
- Økt bevilgningene til fiskerihavner og farleder, slik at vi oppfyller våre rammer i Nasjonal Transportplan.
- Ny lov om havner og farleder har blitt lagt fram.

FOLKESTYRE, LOKALSAMFUNN OG REGIONALPOLITIKK

Regjeringen har gitt grunnlag for bedre tjenester og næringsutvikling i kommuner og fylkeskommuner gjennom økte inntekter til kommunene. Flere oppgaver skal desentraliseres fra staten til regionalt folkevalgt nivå, for å styrke regionenes rolle som utviklingsaktører. Regjeringen

har foreslått endringer i inntektssystemet for kommunene som skal bidra til jevnere fordeling av kommunenes inntekter, som er vedtatt av Stortinget.

- 28,6 milliarder kroner i økte inntekter til kommunene fra 2005 til 2009 gir bedre tjenestetilbud og næringsutvikling.
- I gang med å overføre oppgaver fra staten til regionalt folkevalgt nivå.
- Styrket toppfinansieringsordningen for særlig ressurskrevende tjenester fra 2008.
- Lagt fram en egen hovedstadsmelding.

ET ARBEIDSLIV MED PLESS TIL ALLE

Arbeid for alle og et arbeidsliv for alle er sentrale mål for regjeringen. Regjeringen gjennomfører Nav-reformen som skal åpne arbeidslivet for flere og vi har lagt til rette for at arbeidstakere fra andre land kan komme hit for å gjøre en innsats. For å unngå utnyttning av arbeidstakere har vi styrket arbeidsmiljøloven. Vi har lansert en handlingsplan II mot sosial dumping, som skal sørge for at alle arbeidstakere i Norge skal ha gode og trygge arbeidsplasser og skikkelige lønns- og arbeidsvilkår. Nå er det behov for forsterket innsats mot arbeidsledighet, i lys av virkningene av finanskrisen.

- Handlingsplan II mot sosial dumping fra 2009.
- Økt tiltaksintensitet for ordinære arbeidssøkere og styrket arbeidsmarkedsinnsats overfor utsatte grupper i 2008 og 2009.
- Vi har utvidet ungdomsgarantien. I tillegg til garanti om skole, arbeid eller tiltak for unge under 20 år og oppfølgingsgarantien for 20-24 åringer, har vi innført en tiltaksgaranti som skal sikre tilbud om arbeidsmarkeditak for 20-24 åringer som har vært sammenhengende ledige i seks måneder eller mer.
- Fordoblet fagforeningsfradraget i fireårsperioden.
- Opphevet inntektsprøvningsreglene for pensjon for personer mellom 67 og 68 år i 2008. For 2009 foreslås det samme for personer mellom 68 og 69 år.
- Nye regler som lovfester arbeidstakers rett til å varsle er trådt i kraft.

SOSIALPOLITIKK

Regjeringen fører en aktiv politikk for å redusere forskjellene i samfunnet. Det er viktig å ha en bred innsats som både rettes mot enkeltmennesket slik at det gjøres i stand til å klare seg selv, samtidig som vi fornyer og videreutvikler velferdsmodellen og de ulike velferdsordningene. Derfor har vi laget en handlingsplan mot fattigdom der vi styrker arbeidsmarkeditakene, innfører et kvalifiseringsprogram for langtids sosialhjelpsmottakere, bedrer tilbudet til rusmisbrukere og bedrer tilbudet til innsatte, slik at de skal ha en sjanse til å klare seg godt i samfunnet. Trygdeoppgjøret for 2008 ga et historisk løft for minstepensjonister og unge uføre. Siden regjeringsskiftet er nivået på tiltak mot fattigdom økt med nær 2,9 milliarder kroner.

- Økt innsats mot fattigdom gjennom Handlingsplan mot fattigdom.
- Innfører nytt kvalifiseringsprogram og ny kvalifiseringsstønad.
- Økt sosialhjelpssatsene utover prisstigning med 5 prosent i 2007 og 5 prosent i 2009.
- Styrket bostøtteordningen slik at nær 50 000 flere får støtte.
- Økt minstepensjonen for enslige med 28 000 kroner siden regjeringsskiftet.

HELSE OG OMSORG

Aldri før har det blitt behandlet flere pasienter innenfor det norske helsevesenet. Sykehusene behandlet 50 000 flere pasienter i 2007 enn i 2005. Flere ansatte i omsorgssektoren og økt innsats for å heve kvaliteten skal bedre tilbudet til de eldre og pleietrengende. I følge tall fra SSB er det blitt 11 000 flere årsverk i pleie og omsorg i 2006 og 2007. Regjeringen har videre styrket innsatsen innen rusomsorg og psykiatri.

- Med budsjettforslaget for 2009 er realveksten til pasientbehandling, inkludert Opptrappingsplanen for rus og Opptrappingsplanen for psykisk helse, på 6 ½ milliarder kroner sammenlignet med 2005. I tillegg er det bevilget 1 milliard kroner til økte pensjoner i 2007 og regjeringen har foreslått å øke bevilgningen til pensjoner med ytterligere 3,9 milliarder kroner i 2009 – til sammen vel 4,9 milliarder kroner.
- Retter opp skjevfordeling mellom sykehusene på to år.
- Pålegg til alle helseforetak om at ingen lokalsykehus skal legges ned
- Opptrappingsplanen for psykisk helse er fulgt opp og avsluttes i 2008.
- Opptrappingsplan for rusfeltet ble lagt fram sammen med 2008-budsjettet.
- Nasjonal strategi for habilitering og rehabilitering ble lagt fram i 2008-budsjettet.
- Ventetidsgaranti for barn og unge med psykiske lidelser eller rusmiddelavhengighet er vedtatt og trådte i kraft 1. september 2008.
- Innført tilskudd til 12 000 nye sykehjemsplasser eller omsorgsboliger innen 2015, med en samlet bevilgning over statsbudsjettet på 6 mrd. kroner.
- Styrket tjenestetilbud til personer med demens og deres pårørende.
- Gjennom Kompetanseløftet 2015 bidrar regjeringen med øremerkede midler til økt kompetanse i pleie og omsorgssektoren
- "Den kulturelle spaserstokken" skal sørge for tilgang til kulturtilbud for alle eldre.

BARN, UTDANNING OG FORSKNING.

Regjeringen har økt bevilgningene til det statlige barnevernet og har gjennom en styrket kommuneøkonomi bidratt til økte ressurser til det kommunale barnevernet i mange kommuner. Regjeringen gjennomfører en storstilt barnehagesatsing og er nær målet om full barnehagedekning. I tillegg har Regjeringen redusert maksimalprisen i barnehagene og økt kvaliteten ved å opprettholde kravet om pedagogisk kompetanse og innført ny rammeplan for innholdet i og oppgavene til barnehagene. Regjeringen har lagt fram stortingsmelding om kvalitet i skolen. Regjeringen satser på den offentlige fellesskolen gjennom bedret kommuneøkonomi, stans i veksten av private skoler og økt kvalitet i grunnsopplæringen og videregående opplæring. Kunnskapsløftet er blitt videreført og forsterket. Forskning er et viktig satsingsområde for Regjeringen, og fondet for forskning og nyskaping har økt mer en noen gang.

- Styrker det statlige barnevernet med over 700 millioner kroner og sendt på høring endringer i barnevernloven som styrker ettervernet og hensynet til barnas beste.
- Satt ned et offentlig utvalg som skal se på samordning av tjenestene til utsatte barn og unge.
- Lagt til rette for full barnehagedekning gjennom bygging av flere barnehageplasser og fått vedtatt lovfestet rett til plass fra 2009. Lagt fram plan for rekruttering av førskolelærere, og foreslått en styrkning av satsingen på rekruttering av førskolelærere med 15 millioner kroner i 2009.
- Rimeligere barnehageplasser gjennom å holde prisen på 2 330 kroner.
- Innført ordning med gratis frukt og grønt i alle skoler med ungdomstrinn og kombinerte barne- og ungdomsskoler fra høsten 2007.
- Fra høsten 2008 er skoledagen utvidet med 5 nye skoletimer à 60 min fordelt på 1. til 4. trinn. Skoledagen utvides ytterligere i 2009 med to timer fysisk aktivitet fra høsten 2009. Det er òg gjennomført forsøk med utvidet skoledag.
- Utdanner flere lærere, viderefører kompetansesatsingen og etablerer fra høsten 2009 en permanent videre- og etterutdanning for lærere og rektorer.
- Legger bedre til rette for forsterket opplæring i norsk og matematikk på 1. til 4. trinn gjennom økt lærertetthet fra 2009, og en milliard kroner til dette fra 2010.
- Inngått forlik med alle partier på Stortinget om ny formålsparagraf for skole og barnehage.
- Etablert en ny rentekompensasjonsordning for skole- og svømmeanlegg fra 2009.
- Innført gratis læremidler i videregående opplæring på alle trinn fra høsten 2009.
- Totalt er det gitt rom for bygging av nærmere 2600 studentboliger på fire år.
- Forskningsfondet tilført 36 milliarder kroner på fire år og oppretter regionale forskningsfond med 6 milliarder kroner i kapital fra 2009.

- Opprettet 350 nye stipendiatstillinger i 2008 og 201 stipendiat- og post.doc. stillinger i 2009, og etablert nyordningen med nasjonale forskerskoler.
- Oppretter ett Barnas Hus i hver helseregion.
- Utvider fedrekvoten i foreldrepermisjonen til 10 uker fra 2009.

FORNYELSE OG UTVIKLING AV OFFENTLIG SEKTOR

De nordiske landene kombinerer de best utviklede velferdssystemene i verden med å være blant de mest konkurransedyktige. Regjeringen ønsker en sterk og effektiv offentlig sektor som gir innbyggerne gode tjenester, valgfrihet og medbestemmelse. Derfor vil vi utvikle velferdssamfunnet videre. Vi vil satse på fellesskapsløsningene og redusere forskjellene i samfunnet. Gjennom aktivt samspill med de ansatte skal vi skape verdens beste offentlige sektor.

- Stor satsing på bredbånd skal sikre tilgang på bredbånd over hele landet (99,8 % per 31.12.08).
- Opprettet standardiseringsråd for IT i det offentlige, og et nytt direktorat for forvaltning og IKT.
- Lagt fram strategi for fornying av offentlig sektor.

NORGE SOM MILJØNASJON

Regjeringen prioriterer miljø og bærekraftig utvikling, og er en pådriver i det internasjonale miljøarbeidet. Regjeringen vil bevare naturmangfoldet og sikre allmennhetens adgang til naturområder. Videre endres avgiftspolitikken i mer miljøvennlig retning.

- Norsk forpliktelse om å kutte de globale utslippene av klimagasser tilsvarende 30 prosent av Norges utslipp innen 2020 i forhold til 1990-nivå. Vi overoppyller Kyoto med 10 prosent innen 2012, og vi vil gjøre Norge CO₂-nøytralt innen 2030.
- Norge er en pådriver i alle aktuelle fora for at det internasjonale klimaarbeidet skal føre fram til nye forpliktelser.
- Etablert klima- og skogprosjekt for å bidra til å redusere avskoging i utviklingsland.
- Endret bilavgiftene vesentlig i miljøvennlig retning.
- I 2009 etableres det et nasjonalt kompetansesenter for is og klima ved Norsk Polarinstitutt.
- Et krafttak for å ta vare på naturmangfoldet gjennom økte midler til gjennomføring av nasjonalparkplanen, til skjøtsel og forvaring av verneområder, tiltak for trua arter og naturtyper, til kartlegging og overvåking av trua arter og naturtyper, og etablering av artsprosjekt.
- Innsatsen for å bevare villaksen er styrket, ordningen med nasjonale laksevassdrag og -fjorder er ferdigstilt.
- Samarbeid med Oslo om tiltak for bedre miljø i Groruddalen. Statens bidrag vil i 2009 være på 131 millioner kroner.

ENERGIPOLITIKK

Regjeringen tar ansvar for å få økt kraftproduksjonen, samtidig som vi jobber for økt produksjon av ny fornybar energi, miljøvennlig energiomlegging og energieffektivisering.

- Historisk satsing på fornybar energi: Fond for energieffektivisering og fornybar energi er etablert. 10 milliarder kroner fra 2007 økende til 30 milliarder innen 2012. I 2009 vil avkastningen fra fondet være på 431 millioner kroner, i tillegg er det foreslått en særskilt bevilgning på 200 millioner kroner i 2009.
- 1925 millioner kroner bevilges til forskning, teknologiutvikling og arbeidet med fangst, transport og lagring av CO₂ i 2009. Dette er tidenes største satsing på fangst og lagring av CO₂.
- Sikret at landets vannkraftressurser også i framtiden skal tilhøre offentligheten og forvaltes til det felles beste, gjennom offentlig eierskap på statlig, fylkeskommunalt og kommunalt nivå.
- Tilskudd til utjevning av nettleien er doblet i 2009, til 60 millioner kroner.

- Bevilget 70 millioner i 2007, 140 millioner i 2008 og 200 millioner kroner i 2009 til seismikkundersøkelser i Nordland VII og Troms II.

KULTURPOLITIKK

Gjennom målrettede tiltak og en generell styrking av kunst, kultur og frivillighetsformål på statsbudsjettet, gjennomfører regjeringen kulturløftet. Til sammen er det bevilget nær 1,9 milliarder på Kulturløftet med budsjettet for 2009. Vi er i god rute til å nå målet om at en prosent av statsbudsjettet skal gå til kultur innen 2014.

- Er i rute med Kulturløftet, hvor 1 % av BNP skal gå til kultur innen 2014.
- Satsing på å gjøre kulturelle opplevelser tilgjengelig for alle gjennom opptopping av den kulturelle skolesekken, etablering av den kulturelle spaserstokken og økte bevilgninger til kultur i fengslene, samt etablert kulturkort for ungdom i 10 fylker.
- Største beløp noensinne til idrettsanlegg i kommunene, 1.418 millioner kroner i 2008 (ordinære spillemidler og overgangsmidler).
- Lagt fram en frivillighetsmelding, som blant annet premierer frivillig arbeid ved at fritaket for arbeidsgiveravgift heves til 450 000 kroner for organisasjoner og til 45 000 kroner for den enkelte ansatte. Grenser for å oppgi lønnsutgifter heves fra 2000 til 4000 kroner. Vi tilfører sektoren en frivillighetsmilliard fra Norsk Tippings fond for 2008 og 2009. I 2009 innfører vi Grasrotandelen som vil sikre lokale lag og foreninger over 500 millioner kroner ekstra i året.
- Støtten til Frifond er økt, og vi har gitt støtte til opprettelse av 55 nye frivillighetssentraler.
- Trappet opp satsingen på musikk, herunder innkjøpsordning for musikkinstrumenter for skolekorps. Større overføringer til orkestrene og økte bevilgningene til musikkfestivaler. Bevilget totalt 90 millioner kroner til investeringer i det nasjonale senteret for pop og rock i Trondheim.

LIKESTILLING

Regjeringen styrker likestillingsarbeidet i Norge gjennom økte bevilgninger og lovendringer. Vi vil bekjempe all diskriminering, og bidra til at alle kan delta i samfunnet.

- Innført en felles ekteskapslov for homofile og heterofile, og lagt frem handlingsplan for å bedre livskvaliteten for lesbiske og homofile.
- Selvstendig næringsdrivende har fått rett til foreldrepenger.
- Fedrekvoten i foreldrepermisjonen er utvidet til ti uker.
- Lagt fram en stortingsmelding om menn, mansroller og likestilling.
- Lagt fram en ny handlingsplan mot kjønnslemlestelse i 2008 og økt innsatsen mot kjønnslemlestelse med 18 millioner kroner. Vi har lagt fram en ny handlingsplan mot tvangsekteskap i 2007 som er en historisk satsing på over 70 millioner kroner.
- Fått vedtatt en ny diskriminerings- og tilgjengelighetslov for personer med nedsatt funksjonsevne, og igangsatt arbeid med ny handlingsplan for tilgjengelighet.
- Sender på høring forslag om å inkorporere FNs kvinnekonvensjon i Menneskerettighetsloven.
- Lagt fram "Handlingsplan for meir entreprenørskap blant kvinner", med mål om at 40 prosent av nye entreprenører skal være kvinner i 2013.
- Økt innsatsen for å få flere kvinner inn i Forsvaret, og innfører sesjonsplikt for kvinner i Forsvaret fra 2010.
- Lagt fram en stortingsmelding om samepolitikken.

KRIMINALPOLITIKK

Regjeringens virkemidler for et tryggere samfunn er først og fremst å forebygge bedre. Det arbeidet gjøres med økt satsing på kommunene. Samtidig er politiet, domstolen og kriminalomsorgen satt i bedre i stand til å løse sine oppgaver. Denne regjeringen har som mål å sørge for at det er færre som venter på å komme inn i fengslene enn ut. Soningskøen skal fjernes og de som soner skal få tilbud om en kriminalomsorg som øker muligheten for rehabilitering. Dette krever en aktiv helhetlig og resultatorientert kriminalpolitikk.

- Tidens største opptak på Politihøgskolen – 522 studenter i 2009, 432 i 2008 og 2007.

- Økt og utvidet bruk av DNA for å oppklare mer kriminalitet. 103 millioner kroner i 2009 og 64 millioner i 2008 til utvidelse av DNA-registeret og sentral finansiering av prøver.
- Styrket politi og påtalemyndighetene med om lag 800 millioner kroner i perioden 2006-2009.
- Opprettet 398 nye fengselsplasser, igangsatt bygging av Halden fengsel med 251 plasser med høy sikkerhet. Redusert soningskøen fra 2791 til 598 dommer. Mål om at køen vil avvikles i løpet av stortingsperioden.
- Etablert utdanningstilbud i alle fengsler, og bibliotek i 24 fengsler. Soning med elektronisk kontroll, mer bruk av samfunnsstraff, promilleprogram, landsdekkende tilbud om rusmestringsenheter og soning i institusjon bedrer innholdet i soningen. Arbeider med videreutvikling en human og fleksibel straffeforfølgning og -gjennomføring.
- Økt opptaket ved Kriminalomsorgens utdanningscenter. Utdanner til sammen 820 nye fengselsbetjenter for å sikre tilgang på fagutdannet personell.
- Økt bevilgningene knyttet til kriminalomsorgen med om lag 1,5 milliarder kroner i perioden 2005-2009.
- Helhetlig innsats for å knekke gjengkriminaliteten, etablert STOP-gruppe mot menneskehandel, innsats mot gjengangere, økt innsats for bekjempelse av økonomisk kriminalitet.
- Ny handlingsplan mot vold i nære relasjoner og følger opp handlingsplanen mot menneskehandel.
- Etablering av politistasjon på internett og "Rød Knapp" som sender direkte melding til politiet om seksuell utnyttning av barn, menneskehandel og rasistiske ytringer på internett.
- Etablert landsdekkende barnehus for å styrke hjelpetilbudet for barn utsatt for overgrep.
- Voldsoffererstatning dobles, fra 20 ganger statens grunnbeløp til 40 ganger.
- Fornyet 100 år gammel straffelov, etter tre prinsipper: Straffeskjerpelser når det handler om liv, helse eller seksuell integritet, en human og fleksibel straffeforfølgning, samt at straff bare skal brukes der andre virkemidler er utilstrekkelige.

INNVANDRING OG INTEGRERING

Regjeringen vil verne om retten til asyl for mennesker på flukt, og at de som får beskyttelse i Norge raskt blir integrert og en del av det norske samfunnet. Regjeringen har derfor iverksatt og varslet nye tiltak for å redusere ytterligere ankomster av asylsøkere til Norge som ikke oppfyller vilkårene for beskyttelse. Regjeringen har som mål at personer med innvandrerbakgrunn raskest mulig skal bidra med sine ressurser i samfunnet, og at det ikke utvikler seg et klassesdelt samfunn der personer med innvandrerbakgrunn har dårligere levekår. Innvandrere og deres etterkommere skal ha de samme mulighetene som andre. Regjeringens hovedstrategi er nedfelt i Handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen som blant annet inneholder tiltak innen norskopplæring, gratis kjernetid for fire- og femåringer i Groruddalen og Søndre Nordstrand i Oslo og tiltak for å få flere i jobb.

- Kvoten for overføringsflyktninger er økt til 1200.
- Integreringstilskudd for familiegjenforente til de som får opphold på humanitært grunnlag er gjeninnført.
- To ventemottak er etablert.
- Kvalitetsheving av norskundervisningen, og norskundervisningen i små og mellomstore kommuner styrkes. Norskundervisning til asylsøkere er gjeninnført.
- Bedre rammevilkår for kommuner som bosetter funksjonshemmede innvandrere.
- Vertskommunetilskuddet for kommuner med asylmottak er betydelig styrket og anses nå å være fulldekket innenfor formålsområdet helse, barnevern, administrasjon og tolk.
- Arbeidsrettingen av introduksjonsprogrammet for innvandrere som trenger særskilt bistand for å komme i jobb er styrket med 165 millioner kroner. Dette tilsvarer 1300 tiltaksplasser.
- Ny utlendingslov ble vedtatt av Stortinget april 2008.
- Ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år ble overført til barnevernet i 2007 og det er bevilget ekstra midler til styrking av tilbudet til enslige mindreårige asylsøkere over 15 år.

KIRKE-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSPOLITIKK

Regjeringen har inngått forlik med alle partiene på Stortinget om forholdet mellom stat og kirke. Trosopplæringsreformen i Den norske kirke er videreført og skal over tid gjennomføres i alle landets menigheter. Kommunene er satt bedre i stand til bedre vedlikehold av kirker samtidig som rentekompensasjonsordningen for kirkebygg blir utvidet med 800 millioner i 2009.

- Inngått forlik om forholdet mellom stat og kirke.
- Startet arbeidet med en demokratireform i den norske kirke.
- Trosopplæringsreformen trappes opp med 25 millioner kroner i 2009 til 150 millioner kroner.
- Videreført styrkede bevilgninger til Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn og Islamsk råd. Varslet en styrking på 1 million kroner til lokale dialogprosjekter mellom ulike frivillige organisasjoner på tros- og livssynsområdet for 2009.
- Utredet et forslag om å vurdere oppheving av unntaksbestemmelsene i arbeidsmiljøloven og likestillingsloven for homofile og kvinner.

ARBEIDERPARTIETS STORTINGSGRUPPE

STORTINGSGRUPPAS STYRE

Stortingsgruppas styre hadde pr. 01.01.07 følgende sammensetning:

Arbeidsutvalg: Hill Marta Solberg, leder og Olav Akselsen, nestleder. Medlemmer; Gunn Olsen og Torgeir Micaelsen.

Øvrige styremedlemmer: Jan Bøhler, Anne Marit Bjørnflaten, Lise Christoffersen, Gunvor Eldegard, Gunn Karin Gjøl, Svein Roald Hansen, Anniken Huitfeldt, Tore Nordtun, Torstein Rudihagen, Signe Øye, Tore Hagebakken og Reidar Sandal.

Følgende tiltrer styret: Stortingspresident Thorbjørn Jagland, odelstingspresident Berit Brørby og innpisker Bendiks Harald Arnesen.

Stortingsgruppa konstituerte seg på nytt høsten 2007 og gruppas arbeidsutvalg og styre ble gjenvalgt.

Anniken Huitfeldt ble 29. februar 2008 utnevnt til barne- og familieminister. Gerd Janne Kristoffersen ble valgt som fraksjonsleder i kirke-, utdannings- og forskningsfraksjonen og overtok Anniken Huitfeldts plass i gruppestyret.

Ved konstitueringen høsten 2008 ble gruppas arbeidsutvalg og styre gjenvalgt med denne endringen.

Tillitsvalgte i Stortinget og avdelingene

Pr. 01.01.07 hadde Arbeiderpartiet følgende tillitsvalgte i Stortinget og avdelingene:

Stortinget: President Thorbjørn Jagland, 1. varapresident Eirin Faldet, sekretær Signe Øye
Lagtinget: Varasekretær Tor-Arne Strøm.

Odelstinget: President Berit Brørby, 1. Varapresident Sigvald Oppebøen Hansen, sekretær Asmund Kristoffersen og varasekretær Torny Pedersen.

Ved konstitueringen høsten 2007 og høsten 2008 ble samtlige gjenvalgt.

SEKRETARIATET

I perioden har sekretariatet hatt følgende sammensetning:

Odd Erik Stende, sekretariatsleder, Jardar Flaa, sekretariatsnestleder/politisk rådgiver for parlamentarisk leder, Anne Odden, konstituert informasjonsleder, Anne Haldorsen, administrativ koordinator (Eva Amble Larsen, informasjonsleder, permisjon DNA).

Politiske rådgivere: Svein Dybing, Kai Aspheim, Marianne Seip, Ola B. Mannsåker, Eli Anne Hole, Line Vogt, Stian Simensen, Stian Grøthe, Silje Grytten, Tanja Ustvedt, Margrete Cappelen, Gunn Lyngvær, Elin Heio Kobro, Odd Steinar Åfar Viseth, Pål Martin Sand, Marthe Scharning Lund, Kjetil Hestad, Ragnhild Mathisen (permisjon), Rita Skjærvik (permisjon), Guro Birkeland (permisjon), Anne Cathrine Berger (permisjon), Torbjørn Giæver Eriksen (permisjon), Halvard Ingebrigtsen (permisjon), Libe Rieber-Mohn (permisjon), Arvid Libak (permisjon), Eirik Ø. Thorshaug (permisjon), Rune Opstad (permisjon), Ole Kristian Veffestad (permisjon), Annelene Svingen (sluttet), Egil T. Ekhaugen (sluttet), Frode Jahren (sluttet).

Informasjonsrådgivere: Judith Fjereide, Jo Heinum, Nina Yong Kviberg, Tarjei Skirbekk, Ivar Ole Brun, Thomas N. Strandberg, Sarah Pierstorff, Tor Arne Ljunggren (sluttet), Anne Nyeggen (sluttet).

Førstekonsulenter: Kari Vikersveen, Torill Wivegh, Tove Thorstensen, Turid Hellgren, Kirstin Bjørsvik, Marina Rove Nilsen, Vera Eriksen, Tone Hansen, Gro Aakervik, Ingjerd Eng, Line Engebretsen, Reidun Steimler, Anne Weimoth, Inger Næss Solberg, Jørn Nygren, Wenke Jaklin, Shoaib Karim Naeem, Vigdis Nilsen, Pia Gulbrandsen (sluttet).

ARBEID OG SOSIAL

Aldri har en større andel av den voksne befolkningen deltatt i arbeidslivet enn hva som var situasjonen før sommeren 2008.

- Lov om Arbeidsavklaringspenger erstatter dagens rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad fra 2009.
- Nytt kvalifiseringsprogram og ny kvalifiseringsstønad for personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne innføres fortløpende
- Opprettet flere tiltaksplasser for å integrere personer som ellers faller utenfor i det ordinære arbeidsliv.
- Det er innført tiltaksgaranti for langtidsledige.
- Antall ventedager før man får *dagpenger* redusert fra 5 til 4 dager i 2007, og ned til 3 dager i 2008.
- Antall ventedager for permitterte i fiskeindustrien er redusert fra 4 til 0 dager. For 2009 foreslås det at kravet til arbeidstidsreduksjon for å få dagpenger de første ti dagene av permitteringen senkes fra 50 til 40 prosent.
- Opprettet flere trainee plasser og opplæringsjobber i offentlig sektor.
- innført en ungdomsgaranti til alle under 25 år.

Arbeidstakerrettigheter

- Reversert vedtak om økt adgang til midlertidige ansettelser
- Gjeninnført reglene for overtid som de var før 2003
- Gjeninnført ventelønnsordningen i tjenestemannsloven fra 2005
- Opprettholdt arbeidstakernes rettigheter i sykkelønnsordningen
- Styrket vernet av ansatte som sier ifra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen - varslingsretten
- Eksplisitt forbud for arbeidsgivere å spørre om graviditet og familieplanlegging i ansettelsesprosessen.

Arbeidslivspolitikken

- Fokuset på tidlig og tett oppfølging av sykmeldte har resultert i:
- Nye regler om virksomhetenes plikt til oppfølging av og tilrettelegging for sykemeldte arbeidstakere trådte i kraft 1. mars 2007.
- Større innsats for å bringe sykmeldte raskere tilbake til arbeid.
- Større innsats for å kartlegge årsakene til sykmelding og uførhet.
- Alle arbeidstakere over 62 år har fått rett til redusert arbeidstid fra 1. juli 2008. Regjeringen forbereder lovforslag der det vurderes å øke aldersgrensen fra 70 til 72 år.

Sosial dumping

- Stilt krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i alle offentlige anbudsprosesser
- i lov om offentlige anskaffelser. Fra desember 2007 ble det hjemmel til å pålegge offentlige innkjøpere å ta inn klausuler om norske lønns- og arbeidsvilkår i sine kontrakter.
- Innført en ordning med godkjenning og kontroll av firma som driver arbeidsutleie fra 1. juli 2008
- Sikret tillitsvalgte innsyn i lønns- og arbeidsvilkårene underentreprenører tilbyr sine arbeidstakere ved forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett, trådte i kraft 14. mars 2008.
- Sikret Arbeidstilsynet ressurser til å intensivere sin innsats på området
- Arbeidstilsynets budsjetter er styrket i alle år siden 2006.
- Arbeidstilsynet er godt i gang med å utvikle en bedre informasjonstjeneste for
- utenlandske arbeidstakere. Det første servicekontoret for utenlandske arbeidstakere og arbeidsgivere ble åpnet på Tøyen i oktober 2007,
- Arbeidstilsynet og Petroleumsstilsynet har fått kompetanse til å gi pålegg og bruke tvangsmulkt og stansing når de utfører tilsyn eller allmenngjøringsloven og utlendingsloven.

Sosialpolitikken

- Siden regjeringsskiftet er nivået på tiltak rettet mot fattigdom økt med nær 2,9 milliarder kroner.
- I 2007 ble Handlingsplan mot fattigdom lagt fram. 2008 fulgte regjeringen opp handlingsplanen med en ytterligere styrking på 391 millioner kroner.
- De statlige veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp ble i 2007 økt med 5 pst. ut over ordinær prisstigning og senere prisjustert.
- Fra 1. juli 2007 ble det innført ekstra barnetrygd når en av foreldrene blir alene med omsorgen for barn fordi ektefellen/samboeren sitter i fengsel.
- Resultatet av Trygdeoppgjøret 2008 innebar en ekstraordinær økning for de enslige minstepensjonister og ektepar som begge har minstepensjon. Minstepensjonen skal trappes videre opp i 2009 og 2010.
- I tillegg ble det vedtatt en heving av tilleggspensjonen til unge uføre.
- Det er vedtatt å øke minsteytelsen for mottakere av rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad i 2008 samt å øke overgangsstønaden for enslige forsørgere.

HELSE OG OMSORG

- Av de viktigste enkeltsakene i perioden kan nevnes:
- Prosessen rundt samhandlingsreformen er påbegynt
- Styrking og opprydding av sykehusøkonomien med 6,5 milliarder.
- Vekst i all pasientbehandling med 1,5 prosent
- Ny inntektsfordeling i tråd med Magnussen-utvalgets innstilling
- Økning i bevilgning til rusfeltet med 300 millioner
- Økt bevilgning til sykehjemsplasser og omsorgsboliger med 180 millioner, til sammen 280 millioner
- HPV-vaksine innført fra 7. klasse

- Basistilskuddene til sykehusene er økt og innsatsstyrt finansiering (ISF) er redusert fra 60 til 40 prosent
- Opprettholdelse av lokalsykehusene
- Redusere egenandeler på helsetjenester og holde dem på et lavt nivå.
- Samlet sett er egenandelsnivået nå lavere enn i Bondevik II-regjeringen budsjettforslag for 2006.
- Det har kommet en særskilt ventetidsgaranti i spesialisthelsetjenesten for barn og unge under 23 år med psykiske lidelser og/eller rusmiddelavhengighet på 65 dager. Bruken av private kommersielle sykehus er begrenset
- Øremerket midler for å øke antallet organdonasjoner
- Målet om 10 000 årsverk i pleie- og omsorgstjenestene er nådd. Satsing på eldreomsorg gjennom styrket kommuneøkonomi og det skal det skal utarbeides en nasjonal rekrutterings- og utdanningsplan for eldreomsorgen
- Endre pasientrettighetsloven slik at også brukere av kommunal helse- og omsorgstjenester skal omfattes av ordningen med pasientombud
- Større legeressurser i sykehjem
- Alle fylkene har etablert voldtekstmottak og voldsmottak
- I 2009-budsjettet foreslår regjeringen midler til å starte forberedelser til bygging av nytt klinikkbygg for odontologisk utdanning ved Universitetet i Bergen. Videre vil opptrappingen av midler til desentralisert utdanning av spesialisttannleger å fortsette, samtidig som det etableres et forkortet studieløp som fører til dobbeltkompetanse
- Det er bevilget midler til utvikling og drift av kompetansesentre i alle helseregioner. Det gis støtte til prosjekter for å tilby tannhelsetjenester for innlagte på sykehus.

ØKONOMI OG FINANSPOLITIKK

Statsbudsjettet for 2008

Da statsbudsjettet for 2008 ble lagt fram, var norsk økonomi inne i en sterk oppgangskonjunktur. Antall ledige var nesten halvert i forhold til nivået sommeren 2005. Også veksten i verdensøkonomien var svært god. På denne bakgrunn, og i tråd med handlingsregelen, la Regjeringen opp til å bruke noe mindre enn forventet realavkastning av Statens pensjonsfond – Utland. Budsjettet innebar et strukturelt, oljekorrigert underskudd for 2008 på 76,8 mrd. kroner, som var 7 mrd. kroner under forventet realavkastning av kapitalen i fondet.

I budsjettet ble det satset bredt på å styrke fellesskapsløsninger, samt på miljø- og energiltak. Helseforetakene fikk økte bevilgninger, psykiatriplanen ble fullført, tiltak mot rusmisbruk ble styrket og det ble innført et nytt investeringstilskudd til nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger. Videre ble den sterke satsingen på barnehager fulgt opp.

Da statsbudsjettet ble lagt fram høsten 2007 var Norges Banks styringsrente 5 prosent. Den sterke veksten i norsk økonomi var bakgrunnen for at renten ble satt gradvis opp og lå på 5,75 prosent i september 2008. Etter dette ble det stadig klarere at den internasjonale finanskrisen ville få realøkonomiske konsekvenser for Norge, og sentralbanker over hele verden kuttet kraftig i sine styringsrenter. Ved utgangen av 2008 var styringsrenten til Norges Bank satt ned til 3 prosent.

I 2008-budsjettet ble det samlede skatte- og avgiftsnivået opprettholdt på 2004-nivå.

Fordelingsprofilen ble styrket ytterligere ved at grunnlagene i formuesskatten ble utvidet og bunnfradragene økt. Det innebar at ytterligere 180 000 personer, mange av dem pensjonister, slapp å betale formuesskatt. I tillegg ble foreldrefradraget og fradraget for fagforeningskontingent økt. Det ble innført en ny rederiskatteordning der selskapene fritas for inntektsskatt på linje med ordninger i EU-land. Samtidig ble det lagt opp til at to tredeler av rederiselskapenes opparbeidede skatteforpliktelser gradvis blir innbetalt. Den resterende tredelen kan, gitt visse vilkår, avsettes til fond for miljøtiltak.

Statsbudsjettet for 2009

Statsbudsjettet for 2009 ble lagt fram i en situasjon med klare tegn til avtakende økonomisk vekst. Det ble derfor foreslått å øke oljepengebruken med 14 milliarder kroner, noe som innebar at det ble brukt nøyaktig 4 prosent av kapitalen i Statens Pensjonsfond – Utland. Oljepengebruken var et

resultat av en avveining mellom å stimulere til økt aktivitet, men samtidig ikke bruke så mye at renten ikke gikk ned.

- Store satsinger på utgiftssiden kom på områdene kommuneøkonomi, samferdsel, sykehus, fattigdomstiltak, kultur, miljø og bistand.
- Samlede skatter og avgifter ble opprettholdt på 2004-nivå, men betydelige omfordelingsgrep ble tatt. Fordelingsprofilen i formuesskatten ble styrket ytterligere. Det ble innført en ny metode for verdsettelse av næringseiendom. Den såkalte 80-prosentregelen, som bidrar til å redusere skatten for dem med lav inntekt, men stor formue, ble fjernet. Samtidig ble bunnfradraget i formuesskatten økt ytterligere.
- Videre ble arveavgiften gjort mer rettferdig. Aksjerabatten for ikke-børsnoterte aksjer ble redusert. De høyeste arveavgiftssatsene ble halvert, de laveste satsene ble redusert, samtidig som fribeløpet og innslagspunktet i trinn 2 ble vesentlig økt. Disse endringene vil medføre at om lag 90-95 prosent av alle personer som betaler arveavgift vil få lavere avgift.

De siste månedene av 2008 ble sterkt preget av den globale finanskrisen og effektene på norsk økonomi. I første omgang førte en tillitskrise mellom bankene til at det ble vanskelig for dem å få lån, og dette forplantet seg videre slik at bedrifter og privatpersoner opplevde mangel på kreditt. Regjeringen la høsten 2008 fram en rekke forslag for å bøte på problemene, og Stortinget fulgte opp med å behandle forslagene raskt og effektivt. Det viktigste var en tiltakspakke for bankene. Videre ble garantirammen for GIEK satt opp, Kommunalbankens utlånsramme ble økt, Innovasjon Norges lavrisiko-låneordning ble styrket og Eksportfinans fikk adgang til å ta opp lån fra staten. Norges Bank satt ned styringsrenten i tre omganger med til sammen 2,75 prosent. Ved årsskiftet 2008-2009 lå renten på 3 prosent. I løpet av høsten ble det klart at det som begynte som en finanskrisen har resultert i en kraftig internasjonal nedgangskonjunktur, og at også norsk økonomi vil bli rammet. Svakere vekst globalt vil føre til lavere etterspørsel etter norske varer, og arbeidsledigheten vil stige. Regjeringen har varslet at den vil komme med en tiltakspakke i slutten av januar, som tar sikte på å stimulere aktiviteten i norsk økonomi og begrense økningen i ledigheten.

KOMMUNAL- OG FORVALTNING

Styrking av kommuneøkonomien har vært viktigste politiske sak gjennom perioden. I Stortingsperioden 2005-2009 vil kommunenes samlede inntekter være økt med 28,6 mrd kroner. I tillegg har fraksjonen vært sterkt opptatt av fordelingen av inntektene kommunene i mellom. Våren 2008 behandlet fraksjonen inntektssystemet for kommunene etter at Sørheim-utvalget hadde lagt fram sin innstilling. Stortinget vedtok i juni 2008 endringer i inntektssystemet som innebærer sterkere omfordeling mellom kommunene.

Innvandringsfeltet var i begynnelsen av perioden preget av arbeidet med ny utlendingslov. Lovproposisjonen kom til Stortinget våren -07 og ble vedtatt våren -08. Noen av hovedendringene er blant annet at flere av de som i dag får opphold på humanitært grunnlag av beskyttelsesgrunner vil få status som flyktninger, og barns rettigheter styrkes.

Fraksjonen jobbet høsten -07 og våren -08 med St.meld. om arbeidsinnvandring. Fraksjonen deltok blant annet i arbeidsgruppe sammen med representanter for LO og Regjeringen i forkant at meldingen ble lagt frem. Meldingen legger tydelig vekt på å bedre informasjon til arbeidstakere og arbeidsgivere, å forenkle søknadsprosedyrer og å få ned saksbehandlingstiden.

Den siste delen av perioden har vært preget av arbeidet med å få ned antallet asylsøkere som kommer til Norge uten beskyttelsesbehov. I 2008 vil det komme så mange som 15.000 asylsøkere til landet, en økning fra om lag 5.000 i 2007. Rundt 60 % av disse har ikke beskyttelsesbehov og får avslag. I september la Regjeringen fram 13 tiltak for å få hindre en ytterligere vekst utover prognosene på 15.000. De siste tallene viser at asylankomstene har gått ned med ca 30 % etter at tiltakene ble lansert.

Tidlig i 2009 skal Stortinget behandle en egen melding om samepolitikken.

KIRKE- UTDANNING OG FORSKNING

Utvidelse av timetallet på barnetrinnet og innføring av heldagsskolen er et sentralt mål for Arbeiderpartiet. Derfor vedtok Stortinget å utvide barnetrinnet med fem timer i uken med styrking av norsk, matematikk og engelsk. Stortinget har videre vedtatt at barnetrinnet skal utvides ytterligere med to timer fysisk aktivitet i uka.

Skolen er ikke i tilstrekkelig grad et redskap for sosial utjevning i Norge. 20 prosent av elevene går ut av ungdomsskolen uten å kunne lese og skrive godt nok. Disse får problemer i senere skolegang og arbeidsliv. Stortinget behandlet en stortingsmelding om kvalitet i skolen høsten 2008. Denne meldingen legger vekt på at alle elever skal mestre grunnleggende ferdigheter og føle seg inkludert og oppleve mestring. For å lykkes, trenges det flere lærere og særlig økt innsats på 1.-4. trinn. Det er derfor satt av 430 millioner kroner til tidlig innsats i 2009, og en milliard kroner årlig fra 2010. Videreutvikling av Kunnskapsløftet, innføring av et varig system for etter og videreutdanning for lærere, lederutdanning for rektorer og forbedret videreutdanning for lærere er andre sentrale områder i stortingsmeldingen.

Med enighet mellom samtlige partier vedtok Stortinget ny formålsparagraf høsten 2008. Det er vedtatt etablert en ny rentekompensasjonsordning for skole- og svømmeanlegg fra 2009. Stortinget har videre vedtatt å innføre gratis læremidler i videregående opplæring på alle trinn fra høsten 2009.

Finansieringssystemet for universitetene og høyskolene er utformet slik at resultater fra forskning og undervisning gir uttelling. I statusrapporten for evalueringen av Kvalitetsreformen innenfor høyere utdanning ble det varslet at finansieringssystemet skal evalueres i 2009. I løpet av en fireårsperiode er Forskningsfondet tilført 36 milliarder kroner. Videre er det etablert regionale forskningsfond med 6 milliarder kroner i kapital. Behovet for vitenskapelig utstyr i Norge er kartlagt og med bakgrunn i den er strategien "Verktøy for forskning" lagt fram. Strategien har en tiårshorisont og skal sikre vitenskapelig utstyr til sektoren. I 2008 ble det opprettet 350 nye stipendiatstillinger og i 2009 201 stipendiat- og post.doc.stillinger. Videre er det innført en nyordning med nasjonale forskerskoler.

10. april 2008 ble det inngått en avtale mellom de politiske partiene på Stortinget om å endre de grunnlovsbestemte relasjonene mellom staten og Den norske kirke. Etter avtalen skal det gjøre endringer i alle de sju grunnlovsparagrafene som omhandler statskirkeordningen. Avtalen, som gjelder ut stortingsperioden 2009-2013, lå til grunn for stortingsmeldingen om staten og Den norske kirke som ble behandlet våren 2008. Endringene vil gi løsere bånd mellom stat og kirke, men har som mål å videreføre og styrke Den norske kirke som folkekirke. Et hovedelement i den politiske avtalen er at det skal igangsettes en kirkelig demokratireform som gir kirkens valgte organer en sterkere demokratisk legitimitet og forankring hos kirkemedlemmene.

JUSTISPOLITIKKEN

Vi har i perioden hatt sterkt fokus på å gjøre politiet i bedre stand til å skape trygghet, etterforske saker og drive forebyggende arbeid. Den største utfordringen har vært å styrke bemanningssituasjonen i politiet. I 2007 og 2008 har vi derfor økt opptaket på Politihøgskolen ytterligere, slik at den nå er på rekordhøye 552 studenter. Med det følger vi opp anbefalingene i bemanningsrapporten "Politiet mot 2020". I tillegg har politibudsjettene blitt styrket. For å oppklare mer kriminalitet, ble nye regler for økt bruk av DNA i etterforskningen innført 1. september 2008. For å styrke det forebyggende arbeidet har Politiråd blitt etablert (eller blitt avtalt etablert) for 232 kommuner ved utgangen av 2008.

I 2007 og 2008 har soningskøen gått kraftig ned, og vi er i ferd med å nå målet om å fjerne den helt i løpet av stortingsperioden. Fraksjonen har derfor i økende grad rettet fokus mot innholdet i soningen. Det er etablert utdanningstilbud i alle fengsler, bibliotektilbud i 30 fengsler og rusmestringsenheter etableres nå i alle fengselsregioner. Det er videre lagt til rette for økt bruk av samfunnsstraff og promilleprogram. Høsten 2008 ble det igangsatt en prøveordning med soning med elektronisk kontroll.

Fraksjonen har arbeidet tett med Justisdepartementet med ny straffelov. Delene som bl.a. omhandlet terror, krigsforbrytelser og hatkriminalitet ble vedtatt våren 2008, mens Regjeringen la frem de siste delene av den nye straffeloven i desember 2008. Her foreslås bl.a. strengere straffer for drap, voldtekt annen grov vold. Fraksjonen har deltatt i utarbeidelsen av handlingsplan mot vold i nære relasjoner og flere av punktene er fulgt opp: Barnehus er i ferd med å bli etablert i alle helseregioner, ordningen for voldsoffererstatning er utvidet og det samme er retten til bistandsadvokat.

Redningshelikopterbasene ved Bodø, Rygge og Ørland har fått døgnkontinuerlig tilstedevakt i 2007-2008. I tillegg skal dette etableres ved Florø. Dette gir økt trygghet både for de som ferdes på sjøen og på land. I tillegg har den frivillige redningstjenesten fått doblet sitt tilskudd og første byggetrinn av et nytt felles nødnett for nød- og beredskapssetatene er påbegynt.

Viktige saker som har vært behandlet i Storting og regjering denne perioden er:

- Lov om endringer i straffeloven 1902 mv. (grooming)
- Lov om samvirkeforetak (samvirkelova)
- Lov om endring i lov om pass
- Lov om endringer i lov om erstatning fra staten for personskade voldt ved straffbar handling m.m.
- Lov om endringer i straffeprosessloven
- Lov om endringer i straffeprosessloven mv. (styrket stilling for fornærmede og etterlatte, herunder bistandsadvokat)
- Lov om endringer i straffeloven 2005 (skjerpene og formildende omstendigheter, folkemord, terrorhandlinger, etc.)
- Lov om endringer i lov om kredittkjøp m.m. (frarådingsplikt)
- Lov om pågrepelse og overlevering mellom de nordiske stater på grunn av straffbare forhold (lov om nordisk arrestordre)
- Lov om endringer i straffeloven 1902 og straffeprosessloven (kriminalisering av kjøp av sex)
- Lov om endringer i arveloven mv. (arv og uskifte for samboere)

Høsten 2008 la i tillegg Regjeringen fram kriminalomsorgsmeldinga (Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn) og siste del av den nye straffelovens spesielle del.

NÆRINGSPOLITIKKEN

Vi har lagt bak oss to svært gode år for norsk næringsliv. Aldri tidligere har det vært flere i arbeid, og aldri har verdiskapingen vært større. Vi opplever nå et dramatisk tilbakeslag i verdensøkonomien, og også her i landet er det nå mange bedrifter som permitterer og sier opp ansatte. For å dempe virkningen av finanskrisa har Regjeringen iverksatt flere tiltak som retter seg inn mot de næringer som er mest rammet, blant annet bygg – og anleggsnæringen, og eksportrettet industri. Det er forventet at veksten i norsk økonomi vil avta de nærmeste årene. Da er det ekstra viktig at vi fører en politikk som demper virkningene av den internasjonale finanskrisen. Gjennom å legge til rette for nyskaping og omstilling i næringslivet, og nye arbeidsplasser, vil vi sikre arbeid til alle også i framtida.

Regjeringen har også i denne landsmøteperioden ført en aktiv næringspolitikk, og i tråd med Soria Moria erklæringen satser vi på de områdene der vi er gode, noe som følges opp i de årlige budsjettene. NHD la i 2007 fram nasjonale strategier for både maritim sektor og reiselivsnæringen, og næringsfraksjonen hadde en nær og god dialog med departementet i arbeidet med disse strategiene.

Stortingsgruppa har i perioden også arbeidet aktivt sammen med politisk ledelse i NHD fram mot framleggelsen av Innovasjonsmeldinga (St.meld. nr 7 (2008-2009) "Et nyskape og bærekraftig Norge" den 5.12.08. Stortingsmeldinga legger grunnlaget for et styrket innovasjonsarbeid både i næringslivet og i offentlig sektor.

Også i denne perioden har Stortingsgruppa bidratt til å sikre nasjonalt og statlig eierskap, og viktige eierskapsaker som er blitt behandlet i perioden er statlig eierskap i Aker Holding, der staten kjøpte 30 % av aksjene, statlig deltakelse i kapitalforhøyelse i Eksportfinans, og statlig garanti for komposittfabrikk på Kongsberg. Det er også opprettet et nytt statlig investeringselskap, Investinor, som har en kapital på 2,2 mrd. kroner, der 500 mill. forbeholdes investeringer i marint næringsliv.

Når det gjelder fiskeripolitikken har Stortinget vedtatt en ny havressurslov, som slår fast at de villlevende marine ressursene tilhører fellesskapet og skal forvaltes på en bærekraftig og samfunnsøkonomisk måte. Fraksjonen har også hatt dialog med FKD om utarbeidelsen av både konkurransestrategien for havbruksnæringen og arbeidet med ferskfiskstrategien der mulighetene som ligger i den gode tilgangen på fersk råstoff synliggjøres.

Innen landbrukspolitikken har vi i perioden lagt til rette for økte inntekter for bøndene, gjennom to svært gode jordbruksoppgjør.

Andre viktige saker fraksjonen har arbeidet med i perioden:

- Innlemming av tjenestedirektivet i EØS-avtalen
- Sikret arbeidsplasser i maritim sektor.
- Ny omstillingslov som etablerer et rammeverk som kan gjøre det mulig for levedyktige bedrifter å drive videre.
- Behandlet Stortingsmelding om forvaltning av kongekrabbe.
- Samarbeidet med NHD om utarbeidelse av handlingsplan for flere kvinnelige entreprenører og handlingsplan for å redusere bedriftenes administrative kostnader
- Samarbeidet med LMD og utarbeidelse av miljøstrategi for landbruket
- Behandlet forslag til lovendringer i bo- og driveplikten i landbruket
- Vedtatt en ny reindriftslov som vil være et viktig redskap i arbeidet for en bærekraftig reindrift, der reingtallet er tilpasset beitegrunnet.

ENERGI- OG MILJØPOLITIKKEN

Både energi- og miljøpolitikken er svært preget av den internasjonale klimautfordringa. Dette pregar vårt arbeide innafor svært mange av våre saker.

Regjeringa la fram si klimamelding i juni 2007, og i samband med Stortinget si handsaming av denne vart det framforhandla eit breitt og tverrpolitisk klimaforlik i Stortinget i januar 2008. Alle parti med unnatak av FrP er ein del av dette klimaforliket.

Målsettinga i klimaforliket er svært ambisiøse;

Noreg skal overoppfylle Kyoto-forpliktingane med 10 %

Innan 2020 skal Noreg redusere globale utslipp tilsvarende 30 prosent av Noreg sine utslipp i 1990. Ein meiner i klimaforliket at det er realistisk at Noreg reduserar innanlands med 13 - 16 mill. tonn CO₂ ekvivalentar i høve til referansebanen slik den er presentert i nasjonalbudsjettet for 2007, når skog er inkludert.

Noreg skal ha eit forpliktande mål om karbonnøytralitet seinest i 2030. Det innebærer at Noreg skal sørge for utslippsreduksjonar tilsvarende norske utslipp i 2030.

Som ein del av dette klimaforliket vart ein mellom anna og samde om ei stor satsing på bevaring av regnskog. Noreg skal nytte 3 mrd. kroner årleg til dette arbeidet.

Arbeidet med CCS (fangst og lagring av CO₂) prosjektet på Mongstad er og ei sak som vert fylgt tett av oss på Stortinget. Dette arbeidet er svært spanande og nytenkjande, men det krev store økonomiske ressursar. I tillegg yter styresmaktene bistand til framtidig reinsing av CO₂ på gasskraftverket på Kårstø.

Arbeidet med å sikre det breie offentlege eigarskapet til norsk vasskraftverk (saka om heimfallsinstituttet) har og preget dei siste to åra i stor grad. At vasskraftressursane framleis skal vere i fellesskapets eige og i framtida vart endeleg stadfesta ved slutføringa av denne saka hausten 2008.

Energipolitikken har vore, og er, sterkt prega av den utfordrande kraftsituasjonen innanlands. Særskilt har dette gjort seg gjeldande i Midt-Noreg. I tillegg er det flaskehalsar knytt til utvekslinga av kraft innanlands. Dette gjev oss fleire utfordringar. Me må utbetre linenettet, få meir kraft inn på marknaden gjennom utbygging av fleire kraftkjelder samt at me må arbeide med energiøkonomisering.

Oppretting av grunnfond for ny fornybar energi er ei historisk satsing som vil gje oss meir miljøvenlege kraftkjelder som eit tillegg til eksisterande produksjon. Ein ynskjer i tillegg å få til eit felles grønt sertifikatmarknad med Sverige, noko ein vonar vil verte eit svært viktig verkemiddel når det gjeld utbygginga av meir ny fornybar energi.

Av store og viktige enkeltsaker me har arbeida med i perioden kan nemnas:

- Klimameldinga
- Fusjonen mellom Statoil og petroleumsverksemda til Norsk Hydro
- Vern av villaks og laksevassdrag
- Framtidig offentleg eigarskap til norsk vasskraft (saka om heimfallinnstituttet)
- Arbeide med tilknytting til EU-sitt kvotesystem
- Forvaltningsplanen for Norskehavet
- Arbeidet med oppfylginga av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utanfor Lofoten og
- Vesterålen
- Satsinga på ny fornybar energi
- Kjemikalepolitikk (Reach)
- Arbeidet med satsinga på ny fornybar energi samt oppretting av framtidig felles norsk/svensk
- sertifikatmarknad
- Teknologiprojekt knytt til reinsing av gassvarmekraftverket på Mongstad
- Reinsing av gasskraftverket på Kårstø
- Kraftsituasjonen i Midt-Noreg
- Generelt arbeide med betring av kraftbalansen i landet
- Gassrøyr til Grenland
- Arbeidet med konkurransedyktige rammetilhøve for kraftforedlende industri
- Arbeidet med plandelen av den nye plan- og bygningslova (særleg fokus på å sikre vanlege folk sin
- tilgang til attraktive areal knytt til sjø og vatn)
- Auka innsats for å stogge utbreiinga av Gyro
- Oppfylging av Kyoto avtala
- Arbeidet med ny internasjonal klimaavtale fram mot København møtet i 2009
- Stortingsmelding om Rikets miljøtilstand
- Ulike vernesaker (Trillemark osv...)
- Ulike spørsmål knytt til rovviltforvaltninga
- Ulike spørsmål knytt til petroleumpolitikken
- Arbeide med ny lov om motorferdsel i utmark
- Arbeide med framlegg til ny lov om naturmangfald
- Arbeide med ny markalov i høve til våre større byar
- Evaluering av energilova

FAMILIE- OG KULTUR

I perioden har fraksjonen jobbet systematisk med å følge opp partiprogrammet og Soria Moria-erklæringa på våre områder. Samtidig har vi vært opptatt av en grundig jobbing med å få partiets synspunkter ut i mediene. Noen av sakene vi har jobbet med i perioden er gjennomføring av kulturlofta, ny markedsføringslov, frivillighetsmeldinga, stortingsmeldinga om rytmisk musikk, stortingsmeldinga om film og stortingsmeldinga om scenekunst. De to sakene det kanskje har vært mest oppmerksomhet rundt er regjeringens store satsing på bygging av barnehageplasser, og gjennom det sikre full barnehagedekning. Noe som nå ser ut til å bli en realitet i 2009. Den

andre saken er den nye ekteskapsloven – der nå homofile- og lesbiske par kan gifte seg på lik linje med heterofile par. Viser for øvrig til regjeringens tre års oppsummering.

SAMFERDSEL

Samferdsel er blitt et av partiets store satsingsområder i perioden. Med 2009-budsjettet har Regjeringen og stortingsflertallet overoppfylt gjeldende NTP med 1,9 mrd kr for perioden 2006-2009 samlet. Forfallet i vei- og jernbanenett har gjort det nødvendig å prioritere vedlikehold høyere enn forutsatt i NTP, en prioritering partiorganisasjonen har stilt seg bak. Opprioritering av vedlikehold, sammen med generelt økte priser, har ført til at en del prosjekter som har vært planlagt startet i 2007 og 2008 har blitt forsinket til tross for et historisk høyt bevilgningsnivå. Mot slutten av 2008 var prisutviklingen gunstigere, og det bærer bud om at flere samferdselsprosjekter kan realiseres framover. Det er også med en rekke samferdselsprosjekter i krisepakken som ble varslet i november 2008 og lagt fram i januar. Det blir bygget vei for 24 mrd kr i 2009 (ekskl krisepakken), mot 16 mrd kr i Bondeviks siste budsjett. På vedlikeholdssiden er det blant annet vesentlig økte bevilgninger til asfalleting. Jernbaneinvesteringene er økt med 140 % siden Regjeringen vår tok over etter Bondevik, de største økningene kom i budsjettene for 2007 og 2009.

Trafikksikkerheten og de økte klimautslippene er de største utfordringene for sektoren. Den spesifiserte innsatsen for trafikksikkerhet ble doblet fra 2008 til 2009, etter en svært negativ utvikling i tallet på drepte i veitrafikken. Samferdselssektoren står for en vesentlig del av klimautslippene og utgjør således også en sentral del i Regjeringens klimamelding og Stortingets klimaforlik. I meldingen og forliket fastsettes tydelige og ambisiøse mål og tiltak for transportsektoren; økte jernbaneinvesteringer, biodrivstoff, internasjonale avtaler for fly- og skipstrafikken, grønn innretning av bilavgifter, økonomiske insentiver til byer som tar i bruk restriksjoner på biltrafikken, offentlige innkjøp av kjøretøyer osv.

I hele 2008 har det blitt arbeidet med ny Nasjonal transportplan for perioden 2010-19 (NTP). NTP blir lagt fram for Stortinget i månedsskiftet februar/ mars etter en omfattende prosess hvor partiorganisasjonen og Arbeiderpartiets stortingsgruppe har vært involvert. Arbeiderpartiet har vært tydelige i sin prioritering av stamnettet, både på vei og jernbane.

Omgjøringen av en rekke postkontorer til post i butikk medførte en omfattende nedbemanning i Posten. Arbeiderpartiet la stor vekt på kontakten med de ansattes organisasjoner i denne situasjonen, en kontakt som blant annet har resultert i en unik organisering av nedbemanningsprosessen med eget prosjekt sammensatt av NAV og posten. Dette arbeidet foregikk i samarbeid med partiets fraksjon i arbeids- og sosialkomitéen.

Innsatsen for sjøsikkerhet, oljevernberedskap og slepebåtkapasitet er trappet kraftig opp i perioden, og bevilgningen til oppgradering av havner i små kystsamfunn er økt vesentlig.

Gjennom statens kjøp av flytrafikk er det gjennomført tilbudsforbedringer på en rekke strekninger i hele kortbanenettet og lavere priser og i Nord-Norge.

Satsingen på kollektivtransport er trappet opp, blant annet gjennom doubling av belønningsordningen som oppfølging av Stortingets klimaforlik og økt kjøp av togtrafikk fra NSB.

Ved årsskiftet 2008/ 2009 hadde om lag 99,8 % av husstandene tilgang på bredbånd, målet er 100 % i løpet av kort tid. Dette er gjennomført ved sterkt offentlig engasjement og vesentlige bevilgninger.

FORSVARSPOLITIKKEN

Soria -Moria erklæringen dannet premissene for Regjeringens forsvarspolitikk, og det forsvarspolitiske innholdet har blitt fulgt opp i perioden, særlig ved behandlingen av St.meld. nr. 48 "Et Forsvar til vern om Norges sikkerhet, interesser og verdier, eller Langtidsplanen som den også

omtales som. Det er veldig positivt at man nå har endret en negativ trend med nedbygging av Forsvaret til en sterk satsing og oppbygging av Forsvaret i tråd med Soria-Moria erklæringen. Fraksjonen har også behandlet St.meld.nr. 22, Samfunnssikkerhet. Dette har vært en viktig melding om saker og områder som har stor samfunnsmessig betydning både sivilt og militært. Nordområdene har også i disse to årene vært et satsingsområde, og fraksjonen har jobbet mye for å styrke den militære tilstedeværelsen i nord. Fraksjonen har også gjennom møter med politisk ledelse jobbet for økt deltagelse i FN-operasjoner, for å oppfylle Soria-Moria på dette området. Det er spesielt gledelig at vi kom i havn med en slik operasjon som skal ta til i mars 2009. Dermed er Soria-Moria erklæringen oppfylt i sin helhet på Forsvarsområdet.

Forsvarsfraksjonen mener at man sammen med politisk ledelse har hatt en ryddig prosess i forbindelse med kjøp av nye kampfly til forsvaret, en prosess som endte med at vi nå har valgt JSF som fremtidig erstatter for F-16.

Arbeiderpartiet har også i denne perioden tatt til orde for at NATO gradvis må øke sin dialog i NATO-Russland-rådet. Det er gledelig at vi har fått gjennomslag for dette.

Vårt engasjement i Afghanistan er fremdeles stort, og våre soldater og befal håndterer utfordringene på en måte som gjør at vi kan være stole av dem.

Gjennom budsjettbehandlingen har Arbeiderpartiet vektlagt politiske kjernesaker, som økt satsing på nordområdene samt videreføring av vårt engasjement i Afghanistan. Forsvarsfraksjonen er veldig tilfreds med at vi har fått en betydelig økning på budsjettet for Forsvaret, og at dette helt klart signaliserer at vi ikke bare snakker, men at vi også følger opp med konkrete bevilgninger gjennom budsjettet.

UTENRIKSPOLITIKKEN

Gjennom årene 2007 og 2008 har Arbeiderpartiet spilt en aktiv og svært sentral rolle i utviklingen av norsk utenrikspolitikk.

Soria-Moria-erklæringen dannet premissene for Regjeringens utenrikspolitikk, og det utenrikspolitiske innholdet har blitt videre fulgt opp i perioden, blant annet ved signeringen av den internasjonale konvensjonen om klasevåpen i Oslo høsten 2008, etter forutgående behandling i Stortinget.

Arbeiderpartiet har også i denne perioden tatt til orde for at politiske og diplomatiske løsninger som inkluderer alle land i Midtøsten. Det er nødvendig med en forsterket internasjonal innsats slik at Israel og Palestina gjenopptar fredsforhandlinger, også etter etableringen og sammenbruddet av den palestinske samlingsregjeringen. Det finnes ingen militær løsning på konflikten, og det internasjonale samfunn må arbeide for en varig politisk løsning.

I budsjettprosessene har målet til fraksjonen vært å støtte tiltak for mer politisk styring globalt, og for å styrke arbeidet med å nå FNs tusenårs mål. Gjennom budsjettbehandlingen har Arbeiderpartiet vektlagt politiske kjernesaker som fokus på en mer rettferdig fordeling, menneskerettigheter, styrking av FN, nødvendigheten av å fokusere på kvinner i utviklingspolitikken, vaksiner til barn, viktigheten av retten til arbeid, og miljøets betydning for utvikling.

Arbeiderpartiet har som en følge av dette vært pådrivere for at det i budsjettet for 2009 er vedtatt at 1 % av BNI skal brukes til utviklingsformål, noe fraksjonen har arbeidet målrettet for i hele perioden. Siden Arbeiderpartiet ikke har statsråden knyttet til bistand, som er et viktig politisk område for Arbeiderpartiet, har det vært viktig for fraksjonen å markere vårt partis synspunkter på feltet.

Nordområdene har fått sin rettmessige politiske oppmerksomhet i perioden, og har blitt løftet videre fram som et strategisk satsingsområde. Arbeiderpartiet er opptatt av å holde nivået nordområdesatsingen oppe, og har generelt vært opptatt av å finne en balanse mellom aktivitet og miljøhensyn. Ikke minst fordi klimautfordringene så tydelig viser seg i nord.

Arbeiderpartiets utenriksfraksjon har støttet opp om en aktiv Europapolitikk, og har i tråd med innstillingen til stortingsmelding 23 *Gjennomføring av Europapolitikken (2006-2007)* arbeidet aktivt for å utvikle en aktiv Europapolitikk også i stortingsgruppas fraksjoner, for å sikre at gruppa organiserer sitt arbeid med EU/EØS-saker på en konstruktiv måte.

Utenriksfraksjonen har tatt initiativ for å reetablere og vedlikeholde samarbeidet med Sosialistgruppa i Europaparlamentet (PES/EP).

KONTROLL- OG KONSTITUSJON

Kontroll- og konstitusjonskomiteen har som eneste komité i Stortinget rett og plikt til å reise saker på tvers av saksfeltene.

Komiteen har blant annet ansvar for kontroll med regjeringens protokoller, sivilombudets og Riksrevisjonens årsmeldinger, Riksrevisjonens årlige revisjon og kontroll for budsjettåret og rapporter fra Riksrevisjonen og sivilombudsmannen. Komiteen skal videre gjennom behandlingen av St.melding 4, den årlige gjennomgangen av Regjeringens oppfølging av Stortingets vedtak, føre kontroll med at vedtakene faktisk blir satt ut i livet.

Kontroll- og konstitusjonskomiteen har i perioden 1.1.2007 til 31.12.2008 behandlet 93 saker, hvorav blant annet 21 grunnlovsforslag og 32 forvaltningsrevisjonsrapporter fra Riksrevisjonen.

Stortinget sluttet seg til grunnlovsforslagene om endring av Riksrettsordningen og om å oppheve odelstinget og lagtinget. Forslaget om å innføre en ordning med oppløsningsrett og innsettelsesvedtak som AP hadde tatt initiativet til, fikk derimot ikke det nødvendige flertall. Heller ikke forslaget om å grunnlovsfeste det lokale selvstyret oppnådde tilstrekkelig oppslutning.

Komiteen har gjennomført en rekke kontrollhøringer og opposisjonen har benyttet sin mindretallsrett til å reise saker om blant annet terrorangrepet på Serena hotell i Kabul, Nærings- og handelsdepartementets eierskapsutøvelse overfor Norsk Hydro ASA med vekt på opsjonssaken og styreleder Jan Reinås' avgang og prosessen rundt realiseringen av nytt sykehotell ved Radiumhospitalet.

AUF

AUF kan se tilbake på to aktive og innholdsrike år med godt samarbeid med Arbeiderpartiet. Vi har vært med å sørge for at Arbeiderpartiet gikk frem i kommuner og fylker over hele landet og vi har fått gjennomslag for viktige saker. AUFs landsmøte i 2006 vedtok fire hovedmål: miljø, internasjonal solidaritet og toleranse, utdanning og arbeid og organisasjon. Disse målene har dannet grunnlaget for AUFs arbeid i 2007 og 2008.

ORGANISASJON

Organisatorisk har perioden vært god for AUF, med stor økning i medlemstall, styrket økonomi, styrkede lokallag, flere sommerleirdeltakere og økt satsing på skolering av medlemmene.

Kampanjer

AUF har i perioden gjennomført tre kampanjer, om palestinske fanger i samarbeid med Handel og Kontor ungdom (2007), Bruk stemmen (2007) med fokus på demokratiet og viktigheten av å bruke stemmeretten og Redd regnskogen (2008) som handlet om klima og vern av verdens regnskoger.

Medlemsutvikling

Medlemsutviklingen til AUF har vært svært positiv i perioden. I 2006 hadde organisasjonen 7727 medlemmer, og i 2007 8157 medlemmer. Medlemstallet for 2008 ble hele 9571 medlemmer.

MILJØ

Gjennom aksjoner, medieutspill, temamøter, foredrag og kurs har vi satt fokus på miljøutfordringene, både i egen organisasjon og utad. Vi har jobbet opp mot partiet i programprosessen, stortingsfraksjonene og regjeringen for å få gjennomslag for en bedre miljøpolitikk.

Klimaendringer, arbeid mot oljeboring i nordområdene, vern av regnskog og forbruksvekst har vært blant de politiske sakene som AUF har jobbet mest med i perioden. AUF har arbeidet hardt for å få regjeringen til å sette seg ambisiøse mål om utslippskutt, samt å finne gode løsninger lokalt, nasjonalt og internasjonalt på hvordan man kan gjøre miljøvennlighet lønnsomt og attraktivt.

AUF har fokusert på klimaendringer og vern av verdens regnskog, og har gjennomført kampanjen Redd regnskogen. Gjennom kampanjen ble det skrevet leserbrev, medieutspill og avholdt aksjoner. Unge folkevalgte over hele landet jobbet med å få gjennom politikk lokalt for å stanse innkjøp av tropisk tømmer. I tillegg ble det gjennomført skoleforedrag for klasser i hele landet. AUFere samlet også inn penger til Regnskogsfondet MW.

AUF har jobbet mye mot oljeboring i nordområdene i perioden, blant annet gjennomførte vi en god skoloring om olje i nord i Tromsø i august 2008. Deltakerne fikk blant annet skoloring på konsekvenser for fiske og klimaendringer, i tillegg ble det arrangert markering i Tromsø sentrum.

AUFs landsmøte vedtok et omfattende miljø- og bærekraftprogram. Her ble det blant annet vedtatt politikk på en økologisk bærekraftig velferd, klima og biologisk mangfold.

INTERNASJONAL SOLIDARITET OG TOLERANSE

Internasjonal solidaritet og toleranse har stått sentralt i AUFs arbeid i perioden, både gjennom prosjekter AUF har med søsterorganisasjoner og gjennom politisk arbeid. AUF er blant annet aktive i vår internasjonale paraplyorganisasjon International Union of Socialist Youth (IUSY) og i Forbundet Nordens Sosialdemokratiske Ungdom (FNSU).

AUF jobber også mye med internasjonale politiske spørsmål i Norge. At Norge skal sette av én prosent av BNI til bistand har vært øverste prioritet i innspill til statsbudsjettet fra AUF, og vi er svært glade for at det ble innfridd i statsbudsjettet for 2009.

I perioden har det vært særlig fokus på våpenhandel og våpenproduksjon i Norge, blant annet rundt klasevåpenforbudet. Andre sentrale temaer har vært de etiske retningslinjene i oljefondet, og bekjempelse av skatteparadiser.

I perioden har AUF jobbet for en mer human og solidarisk asyl- og flyktningpolitikk, blant annet gjennom arbeidet med ny utlendingslov. Spesielt har vi fulgt opp arbeidet med rettighetene til asylsøkende barn.

MIDTØSTEN

AUFs prosjekt i Midtøsten er med FYO, Fateh Youth Organisation, og har pågått i lang tid. Den israelske okkupasjonen vanskeliggjør politisk arbeid i området. For AUFs prosjekt betyr dette at en ikke har kunnet jobbe i Gaza, og at medlemmer av FYO sitter i fengsel og har blitt fratatt sin bevegelsesfrihet. Prosjektets hovedmål har over lengre tid vært å planlegge mot FYOs kongress, da det er 20 år siden sist.

I landsmøteperioden har det fokus på å starte samarbeid mellom fylker i AUF og distrikter i FYO. I første omgang er dette mellom Oslo og Jerusalem, Sør-Trøndelag og Ramallah, Østfold og Betlehem og mellom Rogaland og Nablus.

AUF har jevnlig kontakt med våre to israelske søsterorganisasjoner Young Meretz (YM) og Labour Young Leadership. (LYL). Viktigheten av en fredsbevegelse i Israel kan ikke understrekes nok, og YM har forespurrt AUF om et tettere samarbeid. AUF har vært positive til dette, og styrket båndene med YM.

UGANDA

AUF har hatt prosjekt med Uganda Young Democrats (UYD) siden 2002. I løpet av prosjektperioden har UYD styrket seg til å bli ledende ungdomsorganisasjonen i Uganda, og ledende i opposisjonen til det sittende regimet i Uganda.

I 2007 var hovedfokuset i prosjektet på kampanjearbeid og i 2008 har fokuset vært på å styrke UYDs rolle i konfliktområdene i Nord-Uganda og i arbeidet mot HIV/AIDS. Forholdet mellom AUF og UYD er svært godt og har vært med å styrke begge organisasjoner. UYD har i perioden blitt utsatt for økt vold fra myndighetene og mange av tillitsvalgte og aktivister i organisasjonen har vært fengslet og utsatt for vold og tortur. AUF har jobbet med den negative politiske utviklinga gjennom norske myndigheter, og har også økonomisk støttet UYDs arbeid gjennom bidrag fra AUFs solidaritetsfond.

SUDAN

AUF har i perioden etablert kontakt med SPLM YL (Sudanese Peoples Liberation Movement – Youth League) i Sør-Sudan. Bakgrunnen for samarbeidet er invitasjon fra Norsk Folkehjelps ledelse for å bidra i prosessen i SPLM ved å utvikle seg fra en frigjøringsbevegelse til et politisk parti.

AUF har i perioden hatt to besøk i Sør-Sudan og AUF fikk besøk av en delegasjon fra SPLM YL til Utøya 2008. SPLM YL planlegger kongress på nyåret 2009 og AUF vil bistå i prosessen fram mot kongressen, og i det videre arbeidet med utviklingen av organisasjonen.

GEORGIA / KAVKASUS

AUFs prosjekt i Georgia med USYG, Union of Socialist Youth in Georgia, har pågått siden 2006. I årene 2007 og 2008 har en det vært jevn og god aktivitet i prosjektet. Det har til nå hatt et organisatorisk fokus om å bygge opp USYG og styrke deres innflytelse som opposisjon. Opposisjonen i Georgia jobber under vanskelige forhold, noe AUF fikk oppleve på nært hold da en delegasjon på fire var valgobservatører ved parlamentsvalget mai 2008. I 2008 har en jobbet spesielt med å inkludere våre søsterorganisasjoner AYF fra Armenia og SDYO fra Azerbaijan. Forholdet mellom de tre landene er spent, men de tre organisasjonene er enige om å møtes jevnlig til dialogmøter for å diskutere mulige samarbeid.

VEST-SAHRA

Det har i perioden vært et stort fokus i AUF på situasjonen i Vest-Sahara. Det har vært et styrket forhold til vår søsterorganisasjon UJSARIO (Youth Union of Saguia el-Hamra and Rio de Oro), og økt kunnskap om konflikten og området. AUF har jobbet med norske myndigheters syn på konflikten, og jevnlig tatt opp spørsmålet med departementet og Arbeiderpartiets stortingsgruppe.

SOLIDARITETSFONDET

SOL-fondet er AUFs eget solidaritetsfond, som har eksistert siden 1995. Fondet har som formål å støtte våre søsterorganisasjoner i deres politiske arbeid. AUFs ansatte gir månedlige 1,5 prosent av sin lønn til fondet, i tillegg til andre givere. Det har vært fokus på å få flere til å bidra til fondet, noe som har ført til en økning. AUF har satt stor pris på bidrag fra partimedlemmer.

Fondet ble i landsmøteperioden brukt til å støtte Norsk Folkehjelps arbeid på Gaza etter den israelske invasjonen, og deltagelse på Party of European Socialist kongressen for USYG, Georgia. UYDs arbeid i Uganda har vært et satsingsområde og fondet har støttet PC-er og annet teknisk utstyr til UYDs kontor, fotballer og lignende til flyktningleir i Uganda og nå sist støtte til å betale gjeld etter flere rettssaker mot UYD.

UTDANNING OG ARBEID

Skolepolitikk har alltid vært et av AUFs store satsningsområder, og var en av AUFs viktigste saker i valgkampen 2007. AUF har også jobbet mye med utdanning og arbeid på nasjonalt nivå, blant annet lærlingpolitikk og ungdomsgarantien.

STUDENTARBEIDET

Det har i perioden vært satset på å øke engasjementet for studentpolitisk virksomhet blant AUFere som studerer. Vi har studentlag som er spredt over flere universiteter og høyskoler. Det har vært arrangert egne møter for studenter under sommerleiren på Utøya i 2007, i 2008 arrangerte AUF en studentsamling og studentvalgkampen har vært høyt prioritert. Landsstyret vedtok i november en handlingsplan for studentarbeidet til AUF fremover, og det ble nedsatt et nasjonalt studentutvalg som skal arbeide med dette.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Man har i perioden jobbet for å få et tettere organisatorisk og politisk samarbeid med LO-ungdom i tillegg til å sikre økt rekruttering til og fra fagbevegelsen. I samarbeid med Fagforbundet Ungdom ble det i 2007 gjennomført en postkortaksjon med parolen "Gi oss ungdomsgarantien!"..

SAMARBEIDSFORUMET

AUF opprettet for en stund tilbake et formelt samarbeid med fagbevegelsen. Samarbeidsforumet mellom AUF og LO møtes jevnlig og har som hensikten å bidra til dialog og samarbeid mellom Fagforbundet ungdom, Fellesforbundet ungdom, Handel og kontor, LO-ungdom og AUF. Fra AUF møter ledelsen og den med ansvar for fagligpolitiske spørsmål på kontoret.

Forumet er med på å bedre det fagligpolitiske samarbeidet, og jobber med felles saker som omhandler ungdom og arbeidslivet. Eksempler på saker hvor man har hatt et tett samarbeid er ungdomsgarantien, lærlingplasser, boligpolitikk og skolepolitikk. Samtidig har man også gjennom forumet arrangert samråd og felles aksjoner. I forkant av Utøya 2008 ble det arrangert en felles spørreundersøkelse for å undersøke om folk var villig til forsvare et høyt skattenivå for å sikre gode velferdsordninger.

Samarbeidsforumet sendte også inn felles krav til statsbudsjettet 2009 om klimasatsing med kraftig økning av FoU på fornybar energi, flere lærlingplasser og ungdomsgarantien.

SKOLERING

SIM-kurs

AUF har arrangert kurs for AUFs miljø-, skole- og internasjonalledere på Utøya hvert år. En viktig målsetting med samlingen har vært å danne nettverk mellom AUFere som jobber med de ulike sektorene, noe som kan fungere som en idébase og en inspirasjon for videre arbeid.

Lederskole

Lederskolen er den høyeste skoleringen som gis fylkeslagenes tillitsvalgte. Hensikten er å gi organisatorisk og politisk skolering til personer som har eller skal få inneha lederverv i AUF. Målene for lederskolen har vært å utvikle dyktige ledere og bidra til motivering. I 2008 hadde lederskolen 22 deltakere, deriblant to fra fagbevegelsen. Deltakerne har gjennomført selvstendige prosjekter mellom de tre lederskolesamlingene.

Lokallagslederskolering

Det har i perioden vært avholdt to samlinger for AUFs lokallagsledere i forkant av sommerleiren på Utøya. Disse har som mål å skolere lokallagsledere til videre arbeid, og gi dem verktøy til å utføre vervene sine på en god måte. Det har blitt holdt innledninger om aktuelle politiske saker samt skolering i organisasjonsarbeid.

Skoledebattantskolering

I juli 2007 arrangerte AUF skolering for våre skoledebattanter. Her fikk over 60 deltakerne opplæring i vår og de andre partienes politikk, og trening i retorikk og tale- og debatteknikk.

Folkevalgtskolering

I forbindelse med valget i 2007 ble det avholdt fire regionale kandidatskoleringer. Det har også blitt avholdt to nasjonale folkevalgtskonferanser i perioden, en på Viubråten i 2007 og i Oslo i 2008. Her deltok det totalt 130 unge folkevalgte fra hele landet, og deltakerne ble skolert i aktuelle politiske saker, i tillegg til andre viktige temaer som berører de folkevalgte. På begge konferansene ble det satt fokus på hvordan AUF kan utvikle sitt folkevalgtarbeid.

Skoletinget

I oktober 2007 ble det arrangert skoleting på Hamar i Hedmark. Over 150 AUFere fra hele landet deltok på konferansen. Hovedtema for skoletinget 2007 var utdanning i et internasjonalt perspektiv, lærlingplasser og hvordan AUFs fylkeslag kan jobbe aktivt med skolepolitikk. I september 2008 ble skoletinget arrangert på Heimdal i Sør-Trøndelag. Om lag 200 AUFere fra hele landet møttes under parolen "Til kamp for fellesskolen"

INFORMASJON

Informasjonsflyten fra AUF sentralt til fylkeslagene og tillitsvalgte har i perioden vært organisert gjennom infomailen som har gått ut jevnlig. I valgkampen 2007 ble denne byttet ut med en valgkampmail som gikk ut to ganger daglig.

Nettsidene auf.no har også fått et solid løft både på den visuelle siden, og innholdssiden. Sidene oppdateres daglig. Under kampanjer, valgkamp eller sommerleiren lages det egne sider for dette. AUFs medlemsblad Praksis er blitt sendt ut til alle medlemmer totalt fem ganger i løpet av perioden. Sentralstyret har valgt ny redaksjon før hver utgivelse.

VALGKAMP

AUFere over hele landet gjorde en kjempeinnsats under hele valgkampen i 2007. Våre skoledebattanter og andre frivillige var flinke til å profilere AUF og partiet. AUF vant skolevalget med 21,4 prosent av stemmene. Det er første gang på 10 år er vi er størst og skolevalget pleier å gi en god pekepinn for hvordan det går i det nasjonale valget etterpå. Ved valget fikk vi inn om lag 300 unge folkevalgte til fylkesting og kommunestyre rundt om i landet.

UTØYA

Sommerleirene på Utøya er en av de viktigste aktivitetene i AUF. Her møtes AUFere fra hele landet og kombinerer skolering og sport, kultur og fritid. Leirene i perioden har vært svært godt besøkt. Arbeidet med miljøvennlig Utøya-leir har blitt trappet opp i perioden både med innføring av kildesortering og miljøsertifisering av fylkenes leirplasser. Sommerleiren på Utøya ble i 2007 avholdt 12. – 16. juli og hadde fokus på valget samme høst. I 2008 ble leiren avholdt 15. – 20. juli og fungerte som kick-off for Redd regnskogen-kampanjen.

Under leirene har det også vært avholdt rockeverksted og arbeiderkor, hvor deltakerne får øving i ulike instrumenter og sang. Dette tiltaket har vært svært populært. Begge år har det vært rundt 800 deltakere på sommerleiren.

SENTRALSTYRET I PERIODEN 2006-2008

Martin Henriksen, leder, Gro Mette Moen, generalsekretær, Eskil Pedersen, nestleder, Hanne Moe Bjørnbet, Sør-Trøndelag, Stine Renate Håheim, Oppland, Tord Dale, Sogn og Fjordane, Åsmund Aukrust, Akershus, Jette Christensen, Hordaland, Masud Gharankhani, Buskerud, Adrian

Nøttestad, Sør-Trøndelag, Christina Hætta, Finnmark, Gjermund Røysland, Aust-Agder, Paal Mangerud, Oppland og Mari Helen Varøy, Telemark

Sentralstyret fra. 19.10.2008:

Martin Henriksen, leder, Julie Lødrup, generalsekretær, Eskil Pedersen, nestleder, Tonje Brenna, Akershus, Hanne Moe Bjørnbet, Sør-Trøndelag, Åsmund Aukrust, Akershus, Stine Renate Håheim, Oppland, Kjetil Veve, Hordaland, Adrian Nøttestad, Sør-Trøndelag, Hadia Tajik, Rogaland, Mari Helen Varøy, Telemark, Lasse Juliussen, Hedmark, Hilde Firman Fjellså, Rogaland og Robin Havre, Vestfold.

FAST ANSATTE I PERIODEN

Ida Viksveen Larsen, Abdullah Alsabeehg, Silje Ryglund, Eirik Brunvatne Thommessen, Anne Lene Johansen, Robin Havre, Marianne Wilhelmsen, Alexander Cascio, Torstein Tvedt Solberg, Jan Christian Vestre, Anne Kathrine Raassum, Oda Amanda Malmin Berntsen, Lars Mattis Hansen, Mari Aaby West, Tonje Brenna, Lars Gravråk og Torkel Nybakk Kvaal.

www.pearsoned.com